Гос. книжная палата УзССР
СПИСАНО
10 НОЯ 1984

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 242 (19.018). ● Шанба, 20 октябрь 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЛЕНИНЧА РАҲБАРЛИК САНЪАТИ

Коммунист Ҳамзаали Турдиев кўп йиллардан буён Фарғона область Киров районидаги Киров номли колхозга раҳбарлик қилмоқда. Бу орада хўжалик социал-иқтисодий тараққиёт йўлидан изчил борди, унинг иқтисодий қуввати ошиб, қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш маданияти ўсди. Ишчиларда, кадрларда юксак коммунистик онглиликни тарбиялаш, ҳар бир иш жойида тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, пахтачилик, чорвачилик ва совхоз ишлаб чиқаришининг бошқа соҳаларига фан ютуқлари, илғор тажрибани жорий этишда тадбиркор раҳбар, меҳрибон мураббий, жонкуяр ташкилотчи Ҳамзаали Турдиевнинг роли оз эмас, албатта. У катта-кичик масалаларни ҳал этишда ўрта бўғин кадрлари, мутахассислар, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига таяниб иш юритмоқда, уларнинг ташаббускорлигини, мустақиллигини, ишга ижодий муносабатини ҳар томонлама рағбатлантирмоқда.

Ўзбекистон партия ташкилотида ишбилармонлик ва камтарлик, одамларга ғамхўрлик ва талабчанлик, истиқболга дадил назар ташлаш ва меҳнаткашлар эҳтиёжига ҳозиржавоблик шахсий фазилатига айланган ана шундай кўплаб кадрлар вояга етди. Қаерда, қандай лавозимда ишлашмасин, улар ўзларига топширилган ишга чуқур масъулият билан ёндашиб, меҳнат коллективларини янги-янги довонларга етаклаётирлар. «Коммунист Норберди Ҳидоятов Свердлов номли колхоз раислигига сайланганида хўжалик давлатдан қарздор бўлиб қолган, колхозчиларнинг иш ҳақи паст эди, — деб ёзади Пахтачи районидан газетхон М. Нарзиев. — Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йиллари мобайнида хўжалик ҳаётида катта ўзгаришлар рўй берди: пахта ҳосилдорлиги ошди, ялпи даромад кўпайди, иш ҳақи деярли икки баравар ўсди. Меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, қишлоқларни ободонлаштириш, янги ерларни ўзлаштиришнинг кенг кўламли режаларини амалга оширишда коммунист-раҳбар Норберди Ҳидоятов қатъият ва собитқадам иш олиб боряпти». Бугун саноатда ва қурилишда, транспортда ва хизмат кўрсатишнинг бошқа соҳаларида, агросаноат комплекси барча бўғинларида самарали иш олиб бораётган, ўз фаолиятида партиявийликни, ленинча иш услубини мезон қилиб олиб, коммунистлар, барча меҳнаткашларнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлаётган бундай ходимлар оз эмас.

Хўжалик юритишнинг кўламлари муттасил кенгайиб, ишлаб чиқариш муносабатлари тобора чуқурлашаётган ҳозирги шароит экономикага, маданий қурилишга раҳбарлик савиясини кўтаришни, бошқарувнинг барча бўғинлари фаолиятини такомиллаштиришни тақозо этмоқда. КПСС XXVI съезди, Марказий Комитетнинг шундан кейинги Пленумлари қарорларида, партия Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида партиявий раҳбарликнинг ленинча принциплари етук социализм шароити талабларига биноан ижодий ривожлантирилди, бошқарув механизмини фан-техника тараққиёти ютуқлари асосида янада такомиллаштириш вазифалари аниқ-равшан белгилаб берилди. «Партия ғоят хилма-хил ва бой бўлган ленинча услуб ҳар бир партия, совет, хўжалик раҳбарининг қалб эҳтиёжи, энг зарур иш воситаси бўлиб қолишига эришиш учун ҳаракат қилмоқда, — деб кўрсатди ўртоқ К. У. Черненко сайловчилар билан учрашувда сўзлаган нутқида. — Бизда раҳбарларнинг ваколатлари ва ҳуқуқлари жуда кенг, лекин масъулиятлари ҳам ғоят каттадир... Раҳбарнинг кучи мансаб обрўсини шахсий обрў-эътибор билан бир бутун қилиб, қўша билишдадир».

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ана шу кўрсатмалар асосида партия, давлат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, кадрларга топширилган ишнинг пировард натижаси учун партиявий масъулият туйғусини сингдира бориб, партия ҳаётининг ленинча нормалари ва принципларига оғишмай амал қилинишига қатъият билан эришмоқда. Лекин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида ҳаққоний равишда кўрсатиб ўтилганидек, кейинги йилларда айрим партия комитетлари, совет ва хўжалик органлари фаолиятида жиддий нуқсонлар содир бўлди. Партиявий раҳбарликнинг коллективлик принципига изчил риоя қилмаслик, танқид ва ўз-ўзини танқиднинг аҳамиятига етарли баҳо бермаслик, қабул қилинган қарорларнинг оғишмай бажарилиши учун зарур ташкилотчилик ва тарбиявий чора-тадбирларни кўрмаслик, ишда юзакичилик, камчилик ва нуқсонларни хаспўшлаш, хотиржамлик кайфиятини кучайтириб юборди. Баъзи ҳолларда партия комитетлари совет, хўжалик ва маъмурий органлар ишига ноўрин аралашиш фактларига ҳам йўл қўйдилари, бу салбий ҳолатлар кучайишига, партия, давлат интизоми бузилишига олиб келди. Сирдарё область партия комитетининг пленумида Гулистон район партия комитетининг секретари Ғ. Абдураҳмоновнинг ножўя хатти-ҳаракатлари тилга олинди. Ўз вазифасини суиистеъмол қилиш, манманлик, айрим коммунистларнинг КПСС Устави талаблари, коммунистик ахлоқ нормаларига зид ишлари билан муросасозлик уни жиноятчиларни ўз паноҳига олишга олиб келганди. Боёвут, Комсомол районларининг партия комитетлари ҳам кадрлар билан ишлашда, қарорларнинг ижросини таъминлаш соҳасидаги фаолиятда жиддий хатоликларга йўл қўйдилар. Хоразм областидаги баъзи партия комитетлари номақбул иш услубига — бюро мажлисларида кўпдан кўп ҳар турли масалалар кўрилишига, сўров йўли билан қарорлар қабул қилинишига ўтиб олган эдилар. Бухоро, Қашқадарё ва Жиззах областларида ҳам партия ҳаётининг ленинча нормалари бузилиш ҳолларига йўл қўйилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми кўрсатмаларини амалга ошира бориб, область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ишдаги камчиликларни собитқадамлик билан бартараф этишлари, мавжуд ишлаб чиқариш потенциалидан тобора тўла фойдаланилиши, бошқарувнинг кенг жабҳада такомиллаштирилишига эришишлари, бутун хўжалик механизмини ҳозирги давр талаблари даражасига кўтаришлари лозим.

Партия комитетлари раҳбарликнинг ленинча услуби ҳар бир ходим, совет, хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари фаолиятига чуқур сингиши учун тинмай ғамхўрлик кўрсатишлари, барча бўғин кадрларига талабчанликни кучайтиришлари, уларни ишчанлик, партиянинг бош йўли ва идеалларига садоқат руҳида тарбиялашлари лозим. Қариндош-уруғчилик, таниш-билиш, ош-на-оғайнигарчилик, маҳаллийчилик кўринишларига қатъият билан узил-кесил барҳам бериш муҳим вазифадир.

Кадрлар резервини тўғри танламоқ, ёшларни тарбиялашнинг изчил, яхлит системасига амал қилмоқ лозимлигини унутмаслик керак. Сир эмас, ҳали бу борада етарли иш олиб борилмаётир. В. И. Ленин ёш ходимлар билан ишлашнинг аҳамиятига алоҳида эътибор бериб, шундай деб ёзган эди: «Яхши ўйлаб иш қиладиган, иш кўзини биладиган, социализмга садоқатли бўлиш билан бирга, жуда кўп кишининг... аҳил бўлиб, биргалашиб пухта ишловини жимгина йўлга қўя оладиган кишиларни, чин ташкилотчиларни ва мумкин қадар эҳтиётлик ва чидам билан синаб кўргандан кейин, энг оддий вазифалардан энг қийин вазифаларга кўчира бориб, халқ меҳнатига раҳбарлик қилиш, идора ишларига раҳбарлик қилиш сингари масъул вазифаларга кўтармоқ керак».

В. И. Ленин кадрларга ғоят меҳрибонлик билан муносабатда бўлар, уларнинг соғлиги ва турмуши тўғрисида муттасил ғамхўрлик кўрсатарди. Лекин доҳий бу меҳрибонлик ва бу ғамхўрликни принципиал масалаларда ён бериш, келишувчилик ва муросасозлик, нуқсонларни хаспўшлаш ва хотиржамлик билан мутлақо, ҳеч қачон, ҳеч бир шароитда асло алмаштирмасди. Ғамхўрлик ва амалий ёрдамни, коммунистчасига қўллаб-қувватлашни партиявий принципиаллик, юксак талабчанлик, шахсий жавобгарликни ошириш билан уйғунлаштириб юбориш ленинча раҳбарлик санъатининг тамал тошидир. Кадрлар билан кун сайин ишлаш, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш, раҳбарликнинг коллегиаллиги, ижрони ташкил этиш — ленинча иш услубининг бири-бири билан боғлиқ асосий йўналишлари, хўжалик қурилиши ва маънавий ҳаётда янги-янги ютуқларни таъминловчи самарали омиллардир.

РЕСПУБЛИКА ПАХТАКОРЛАРИ ЮБИЛЕЙ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

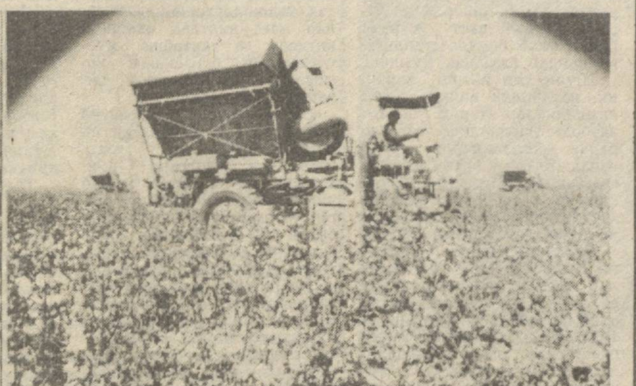

Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози заршунослари юбилей йилида давлатга 14 минг тонна «оқ олтин» топшириш, шунинг 90 процентини терим агрегатлари ёрдамида саранжом-саришталаб олиш иштиёқида мардона меҳнат қиляптилар. Шонли механизаторлар қуёшли кунларининг ҳар дақиқасидан самарали фойдаланиб, юзта терим агрегатини юксак унумларда ишлатишяпти. Ўзаро мусобақада моҳир механизатор Абдулла Алиев пешқадамлик қиляпти. Суратларда: Алиев ва далаларда машина терими акс эттирилган.

В. Молгачев фотолари.

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 19 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён

Фарғона	1,33	83,26	0,19	14,98
Тошкент	1,78	81,24	1,49	69,60
Наманган	1,71	77,13	1,30	43,39
Андижон	1,35	75,37	0,65	31,64
Сурхондарё	1,55	70,17	1,48	52,95
Хоразм	1,90	66,88	0,97	21,97
Сирдарё	2,80	64,38	2,52	60,97
Самарқанд	1,50	55,82	0,65	17,38
Бухоро	0,89	52,59	0,03	6,04
ҚҚАССР	1,78	52,55	1,35	31,05
Жиззах	1,83	50,32	1,14	43,73
Навоий	1,30	48,05	0,71	11,79
Қашқадарё	1,06	37,04	0,61	10,35
Республика бўйича:	1,57	63,43	1,02	32,98
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	2,55	84,06	3,46	93,64
Наманган	1,34	70,80	—	—
Навоий	1,30	45,85	—	—
Бухоро	1,01	41,06	—	—
Қашқадарё	1,93	38,65	1,59	15,14
Республика бўйича:	2,20	65,89	2,38	54,29

МАТБУОТ МАРКАЗИ хабар қилади

НАМАНГАН

Уйчи районидаги «Гулистон» совхози пахтакорлари юбилей йили плани бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. 850 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан хирмон кўтарилди. Ҳосилнинг 65 процентдан кўпроғи «пўлат этак»лардан тўкилди. Феруза Абдураҳимова, Ҳанифа Қўчқорова, Абдувоҳид Мадраҳимовлар бошлиқ бригадаларининг аъзолари муваффақиятга муносиб ҳисса қўшдилар. Илғор механизаторлардан Жамолиддин Камолов, Тўрабой Каримов, Неъматжон Ғанибоевларнинг ҳар бири 200 тоннадан ошириб «оқ олтин» теришга эришдилар.

Совхоз заршунослари ҳосилдорликни 36 центнерга етказиш учун теримни қизғин давом эттиришмоқда.

Шу райондаги Охунбобоев номли колхозда ҳам йиллик план бажарилди. Қабул пунктларига 5205 тонна дурдона топширган азаматлар бу кўрсаткични 6000 тоннага етказишни кўзлашмоқда.

СУРХОНДАРЁ

Ғагарин районидаги «Навбаҳор» совхози дала гвардиячилари пахтазорларда жасорат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Улар кеча йиллик план бажарилганлиги ҳақида ғалаба рапортига имзо чекдилар. «Зангори кема» бункерларидан 3720 тонна «оқ олтин» бўшатилди. Бу ялпи тайёрланган пахтанинг 85 процентига тенгдир.

Механизаторлар агрегатлар ёрдамида яна 300 тонна пахта териш мажбуриятини олдилар.

ХОРАЗМ

Хонқа районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида йиллик план муддатидан илгари адо этилди. 1175 гектар ернинг ҳар гектаридан 39,5 центнердан хирмон кўтарилиб, қабул пунктларига 4625 тонна хом ашё топширилди.

Хўжалик миришкорлари ўз имкониятларини чамалаб ялпи хирмонни 5800 тоннага етказишга аҳд қилдилар.

АНДИЖОН

Москва районидаги «Ленинизм» колхози меҳнаткашлари ҳам зафар маррасини эгалладилар. Қабул пунктларига 3037 тонна «оқ олтин» жўнатилди. Ҳосилдорлик 35,5 центнерга етди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуваҳоб Қўчқоров, область партия комитети аъзоси Ўктамхон Тожибоева, Набижон Йўлчиев, Муродбек Деҳқоновлар бошлиқ бригадаларда бу кўрсаткич 39—43 центнерни ташкил этди.

Хўжалик пахтакорларининг мажбурияти ҳосилдорликни 42 центнерга етказишдан иборатдир.

СИРДАРЁ

Комсомол районидаги «Мирзачўл» совхози заршунослари йиллик планни уддаладилар. 375 гектар қўриқ ернинг ҳар гектаридан 14,5 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Ҳосилнинг 96 проценти биринчи сортларга топширилди.

Хўжалик азаматлари ҳосилдорликни 20 центнерга етказиш мақсадида далаларда зарбдорчасига тер тўкишмоқда.

ИЛҒОРЛАРГА—БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1984 йилнинг тўққиз ойи давомида республика министрликлари ва идораларининг ёрдамчи хўжаликларини ривожлантириш юзасидан социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Тошкент область ижроия комитети савдо бошқармасига қарашли Чирчиқ шаҳар савдо бошқармасининг ёрдамчи парандачилик хўжалиги коллективи. Бу коллектив 247 тонна, яъни планга нисбатан 108 процент гўшт етиштириш ва аҳолига сотишга эришди, товуқлар сони 105 мингтага кўпайтирилишини таъминлади. Байроқ Наманган область ижроия комитети савдо бошқармасига қарашли Наманган умумий овқатланиш трестининг ёрдамчи хўжалигидан олиб берилади;

Ўзбекистон ССР Геология министрлигига қарашли «Самарқандгеология» бирлашмасининг Қашқадарёдаги геология-разведка экспедицияси ёрдамчи хўжалиги коллективи. Бу коллектив ҳар бир ишловчи ходим ҳисобига 23 килограмм гўшт, 56 килограмм сут етиштириш ва реализация қилишга эришди, қорамолларни 324 тага, чўчқаларни 343 тага, қўй ва эчкиларни 466 тага, отлар сонини 146 тага кўпайтиришни таъминлади, ем тайёрлаш планини 105 процент ва хашак тайёрлаш планини 101 процент бажарди. Байроқ Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли «Чимган» болалар санаториясининг ёрдамчи хўжалигидан олиб берилади.

(ЎзТАГ).

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР БИРЛАШГАН ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ҲАРБИЙ КЕНГАШИ МАЖЛИСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1984 йил 17 октябрдан 19 октябргача Болгария Халқ Республикасининг пойтахти — София шаҳрида Бирлашган Қуролли Кучларнинг Бош қўмондони Совет Иттифоқи Маршали В. Г. Куликов раислигида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучлари ҳарбий кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Ҳарбий кенгаш ишида ҳарбий кенгаш аъзолари ва улар бошчилигидаги Болгария халқ армияси, Венгрия халқ армияси, Германия Демократик Республикаси миллий халқ армияси, Польша қўшинлари, Румыния Социалистик Республикасининг армияси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Қуролли Кучлари ва Чехословакия халқ армиясининг делегациялари қатнашдилар.

Ҳарбий кенгаш Бирлашган Қуролли Кучларнинг Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгашларида ва мудофаа министрлари комитетининг мажлисларида қабул қилинган қарорларни бажариш соҳасидаги амалий фаолиятининг баъзи масалаларини муҳокама қилди.

Ҳарбий кенгашнинг иши амалий ишчанлик руҳида, қўшинларнинг ўртоқлиги ва дўстлиги, тўла ҳамжиҳатлиги ва бирлиги вазиятида ўтди.

МОСКВАГА КЕЛДИ

Ироқ бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Т. Азиз 18 октябрь куни амалий визит билан Москвага келди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

Швеция коммунистлари ишчи партияси правлениеси ижроия комитетининг аъзоси И. Леев Ўзбекистонга келди. У В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг ва Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг экспозицияларини кўздан кечирди, Тошкент чинни заводида бўлди, республика пойтахтининг янги қурилишлари ва тарихий жойлари билан танишди.

И. Леев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

* * *

ЖХДР планлаштириш ва территорияни ўзлаштириш министрлигининг директори Муҳаммад Лебеди бошчилигидаги Жазоир Халқ Демократик Республикасининг республикамизда меҳмон бўлиб турган делегацияси В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалида бўлди, Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирди.

Делегация аъзолари Ўзбекистон ССР Госпланида қабул қилиндилар. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида ўртоқ К. У. Черненконинг ҳозирги кадр сиёсатининг баъзи масалаларига доир таклифларини муҳокама қилди. Мажлисда қайд этиб ўтилганидек, ривожланган социализмни такомиллаштириш жараёнида ҳал этилаётган вазифаларнинг янгилиги ва мураккаблиги, халқнинг маълумот ва маданият савияси ўсганлиги кадрларга нисбатан, уларнинг ишчанлик ва ғоявий-маънавий қиёфасига нисбатан оширилган талаблар қўйилмоқда. Бу эса ленинча принципларга қатъий риоя этиш асосида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни доимо яхшилаш зарурлигини тақозо этади.

Партия комитетлари хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларига сиёсий жиҳатдан етук, ўз ишини яхши биладиган, юксак маънавий фазилатларга, омма ўртасида обрў-эътиборга эга бўлган, партия сиёсатини муваффақиятли равишда амалга ошира оладиган раҳбарлар бошчилик қилишларига қатъият билан эришишлари лозим.

Бизда кадрларни ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлилар, хотин-қизлар, ёшларнинг энг яхши вакиллари ҳисобига янги кучлар билан доимо тўлдириб бориш учун ҳақиқатан ҳам чексиз имкониятлар бор. Буларнинг ҳаммаси кекса авлодга мансуб синалган кадрлардан фойдаланиш билан, ёш истиқболли ходимлар улар билан бирга меҳнат қилиб, тажриба орттиришлари, зарур даражада чиниқишлари билан бирга қўшиб олиб борилиши керак. Кадрларни амалий ва партиявий-сиёсий жиҳатдан тайёрлашни янада такомиллаштириш, кадрларнинг амалдаги резервини вужудга келтириш муҳим аҳамиятга эга. Партия кадрлар иши устидан тегишлича контроллик қилишга алоҳида роль ажратмоқда, чунки практика кўрсатаётганидек, шундай контролликнинг йўқлиги камчиликлар, хатоларнинг, баъзида эса ҳар хил суиистеъмол қилишларнинг сабаби бўлмоқда.

Мана шу вазифалар асосида Сиёсий бюро иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетларига кадрлар билан олиб бориладиган барча ишлар савиясини оширишга, уларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилашга қаратилган конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишни таклиф этди. Тегишли ташкилотларга халқ хўжалигини ва социал-маданий қурилишни бошқаришнинг ҳозирги талабларини ҳисобга олиб, раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш ҳамда уларнинг малакасини оширишнинг амалдаги системасини кучайтиришга доир тадбирлар комплексини ишлаб чиқиш тўғрисида топшириқлар берилди.

Сиёсий бюро мажлисида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совет Президиумининг Раиси К. У. Черненко билан Араб Социалистик уйғониш партиясининг Бош секретари, Сурия Араб Республикасининг Президенти Ҳафиз Асад ўртасида бўлиб ўтган музокараларнинг якунлари кўриб чиқилди ва маъқулланди. Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган бу музокаралар СССР билан Сурия, КПСС билан АСУП ўртасидаги самарали ҳамкорлик муваффақиятли ривожланиб бораётганлигининг, империализмнинг агрессив сиёсатига қарши, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун курашда улар бирдамлигининг янги далили бўлиб қолди. Сиёсий бюро шуни таъкидладики, Совет Иттифоқи Сурия ва бошқа араб халқларининг адолатли ишини бундан буён ҳам ҳар томонлама қўллаб-қувватлайверади, уларнинг жипслигини мустаҳкамлашга ҳамда АҚШ билан Исроилнинг арабларга сепарат тил бириктиришларни тиқиштириш, Яқин Шарқда чинакам тинчликка эришиш йўлига тўсқинлик қилишдан иборат уринишларига қарши курашига мадад бераверади.

СССР билан Финляндия ўртасида яраш тўғрисида битим имзоланганлигининг ҳамда «Финляндия—Совет Иттифоқи» жамияти тузилганлигининг 40 йиллигига бағишланган тантаналарда совет делегациясининг иштироки тўғрисида ўртоқ Г. В. Романовнинг ахбороти тингланди ва маъқулланди. Урушдан кейинги қирқ йил мобайнида иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларда дўстлик, ўзаро ишонч ва яхши қўшничилик мустаҳкам қарор топганлиги қайд этиб ўтилди. Замон синовидан ўтган шу йўлни давом эттириш СССР билан Финляндия халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушади ҳамда Европа шимолида тинчлик ва барқарорликни, Европа қитъасида хавфсизлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир.

Сиёсий бюро Миллий озодлик фронти партиясининг таклифига биноан Жазоир Халқ Демократик Республикасида бўлган КПСС делегациясининг иши якунлари тўғрисида ўртоқ Б. Н. Пономаревнинг ахборотини маъқуллади. Бунда бизнинг СССР билан ЖХДР ўртасидаги дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга, КПСС билан МОФ партияси ўртасидаги алоқаларни ривожлантиришга қаратилган йўлимиз ўзгармас эканлиги таъкидланди.

Сиёсий бюро мажлисида Коммунистик партия билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатига доир бир қанча бошқа масалалар кўриб чиқилиб, улар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

КИТОБНИНГ ГРАЖДАНЛИК БУРЧИ

Китобни ҳақли равишда дунёни билишнинг қудратли воситаси деб атайдилар. Бизнинг мамлакатимизда китобга меҳр-муҳаббат чинакам умумхалқ иши бўлиб қолди, Совет турмуш тарзининг ажралмас хусусиятига айланди. Ҳозирги вақтда ўз сафларида 16 миллион кишини бирлаштирган Бутуниттифоқ китобсеварлар ташкилоти тузилганлиги — жамиятимиз юксак маънавий маданиятидан далолат беради.

18 октябрь куни улар Бутуниттифоқ китобсеварлар кўнгилли жамиятининг Москвада очилган III съездига йиғилдилар.

Съезд делегатлари ўртоқ К. У. Черненко бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Бутуниттифоқ китобсеварлар жамияти марказий правлениесининг раиси И. В. Петрянов-Соколов доклад қилди. У адабиёт бойлигини меҳнаткашлар кенг оммасининг мулкига айлантиришга интилаётган ташаббускорларнинг фаолиятини таърифлаб берди.

Съезд ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг мудири Б. И. Стукалин, фан ва маданият арбоблари, жамоатчилик вакиллари, социалистик мамлакатлардан келган меҳмонлар иштирок этмоқдалар.

19 октябрь куни съезд ўз ишини давом эттирди.

(ТАСС).

ИҚТИСОДИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

19 октябрь куни Тошкентда «Иқтисодий эксперимент шароитида хўжалик юритиш услуби ва методлари тажрибаси ва уни такомиллаштириш проблемалари» мавзуида шаҳар илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда Ўзбекистон пойтахти район партия комитетларининг секретарлари, саноат корхоналари партия комитетларининг секретарлари, касаба союз комитетларининг раислари, экономистлари ва хўжалик раҳбарлари иштирок этдилар.

Конференция қатнашчиларининг нутқларида шаҳарнинг иқтисодий экспериментда қатнашаётган корхоналарида олиб борилаётган партиявий-сиёсий ва хўжалик ишлари таҳлил қилинди.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

БМТ Жаҳон метеорология ташкилоти техника комиссиялари президентларининг 19 октябрь куни Тошкентда ўз ишини тамомлаган сессиясида 150 дан ортиқ мамлакатни бирлаштирувчи шу ташкилот фаолиятининг узоқ муддатли программаси қабул қилинди. Мажлислар давомида ҳамкорликни янада чуқурлаштириш ва кенгайтириш йўллари, метеорология маълумотларидан экономиканинг турли тармоқларида унумли фойдаланиш, ахборот тўплаш, ишлаш ва узатишнинг техникавий воситалари ишини такомиллаштириш йўллари кўриб чиқилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми партия ва касаба союз органларида кўп йил самарали ишлаганлиги, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда актив иштирок этганлиги учун Андижон область касаба союзлари советининг раиси ўртоқ Турсуной Раҳматуллаевна Каримовага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими» фахрий унвони берди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ИШДА ИЗЧИЛЛИКНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми кадрлар билан ишлашни яхшилаш, партия, давлат интизомини янада мустаҳкамлаш асосида республикада социал-иқтисодий тараққиётнинг туб вазифаларини янада муваффақиятли амалга ошириш масалаларини муҳокама қилганига кўп бўлгани йўқ. Хўш, пленум кўрсатмалари қандай бажарилмоқда? Партиявий-ташкилий ва партиявий иш қандай янги тажрибалар билан бойитилмоқда? «Совет Ўзбекистони» мухбири шу сингари саволлар билан Фарғона областининг бир группа партия активларига мурожаат этди. Қуйида уларнинг жавобларини ўқийсиз.

ШАХСИЙ МАСЪУЛИЯТ

Т. ИСҲОҚОВА,
Риштон районидаги «Риштон» совхози сут соғувчиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси

— Ғоят ишчанлик, юксак партиявий талабчанлик, принципиал танқид руҳида ўтган пленумдан ўз коллективимизга зўр таассурот билан қайтган, ишни пленум кўрсатмалари асосида ташкил этишга киришган кунларимиздаги кўтаринкилик, ўз меҳнатимизга, унинг якунларига янгича бир назар ташлай бошлаган кезларимиздаги масъулият ҳисси бир умрга етгулик. Маълумки, пленумда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш салмоғи-ю сифати ҳозирги эҳтиёждан орқада қолаётганлиги, бу оқсашни бартараф этиш йўллари ҳақида ҳам сўз борди. Шу талаблар асосида ишимизни чуқур таҳлил қилиб чиқдик. Тўғри, районимиз хўжаликлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллик тўйи шарафига мусобақани авж олдириб, биринчи ярим йилда чорва маҳсулотлари етиштириш суръатини ўтган йилнинг шу муддатидагидан анча оширдилар. Чунончи, гўшт сотиш — 12, сут —4, тухум—26 процент кўпайди.

Бироқ бу суръат бизни асло қаноатлантирмайди. Ҳали чорвачиликдаги бир қатор имкониятлардан етарли фойдаланилмаяпти.

Бизнинг совхозни олайлик. Озуқа етишмаслиги, қорамоллар, айниқса соғин сигирлар бош сони камайиб бораётганлиги учун кейинги бир йилда давлатга пландан 159 тонна кам сут топширилди. Бошқа хўжалик ва ташкилотлардан пичан, силос, сенаж, ем сотиб олишга ҳануз барҳам берилгани йўқ. Бир йилда чорва озуқасини сотиб олиш учун 166 минг сўмдан ортиқ маблағ сарфлаб юборилди.

Партия комитети совхоз ишлаб чиқаришига раҳбарликни етарли йўлга қўймаганлиги, ўрта бўғин кадрлари, мутахассисларга талабчанликни бўшаштириб юборганлиги барча соҳаларда судралишга сабаб бўлаётир. Пленум якунларидан келиб чиқадиган вазифалар муҳокама қилинган партия йиғилишида, партия группалари ва цех партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларида бу нуқсонлар рўй-рост кўрсатиб ўтилди. Коммунистлар маҳсулот реализация қилиш камайиб кетаётгани, фойда олиш плани бажарилмаётганини айтиб, мутахассисларни, ишни тўғри ташкил эта олмаган ўрта бўғин кадрларини ошкора танқид қилишди. Бу, деб кўрсатишди улар, қўшимча ҳақнинг камайишига, ишчиларнинг ўртача иш ҳақининг камайишига олиб келаётир.

Партия комитети социалистик мусобақани самарали ташкил этиш, илғорларни ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантириш масалалари билан изчил шуғулланмаяпти. Камчиликларга барҳам бериш учун оқилона чоралар кўрилмаётир. Ҳар бир коммунистни ўз участкасидаги аҳвол учун партиявий масъулиятни чуқур ҳис этиш руҳида тарбиялашга, уларнинг меҳнатдаги авангардлигини, юксак пировард натижалар учун мусобақада байроқдорлигини таъминлашга етарли эътибор берилмаяпти. Акс ҳолда дағал хашак тайёрлаш ўтган йилгидан паст суръат билан олиб борилаётганлигини қандай баҳолаш мумкин?

Шуни ҳам айтиш керакки, наслчилик ишида ҳам камчиликлар етарли. «Ҳамзаобод» наслчилик совхози барча хўжаликларни зотли ғунажинлар билан тўла таъминлай олмаяпти. Шуни ҳисобга олиб, наслчиликка ихтисослашган хўжаликларни кенгайтирмоқ лозим.

Бизнинг бўлим коммунистлари, барча чорвадорлар пленум кўрсатмаларини баланд руҳ билан кутиб олиб, шахсий масъулиятни тўла ҳис этган ҳолда уларни бажаришга изчил киришдилар. Коммунистлар бу курашнинг жонкуяр ташкилотчилари бўлиб қолишди: «Большевик» бўлими сутчилик фермасида хлорелла ва озуқа цехлари ишлаб турибди. Бу қорамолларга етарли сершира озуқа етказиб бериш имконини яратяпти. Ўзимга 35 бош сигир бириктириб берилган. Юбилей йилида уларнинг ҳар биридан тўрт минг литрдан сут соғиб олиш учун курашмоқдаман. Йиллик планни эса муддатидан илгари — шонли юбилей арафасида бажараман.

ПУХТА ИНТИЗОМ — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Л. РОСТОВА,
Марғилон шойи комбинатининг мастер ёрдамчиси, область партия комитети аъзолигига кандидат

— Тўқимачилар шаҳри — Марғилон меҳнаткашлари конкрет мақсадларни рўёбга чиқариш йўлида тобора ташаббускорлик билан меҳнат қилмоқдалар. Кўпгина кўрсаткичлар бўйича тўққиз ойлик план топшириқлари муваффақиятли бажарилди. Биз буни, энг аввало, партия ташкилотларининг кадрлар масъулиятини ошириш, интизом ва тартибни мустаҳкамлаш борасидаги иш савияси кўтарилганлиги билан боғламоқдамиз.

Бироқ пленум кўрсатиб ўтганидек, дабдабабозлик ва хотиржамликка ҳали узил-кесил чек қўйилгани йўқ. Бунинг натижасида ишлаб чиқаришнинг бир қатор етилган муаммолари ишчанлик билан ҳал этилмаётир, самарадорлик ва маҳсулот сифатини оширишнинг барча резервлари тўла ҳаракатга келтирилмаяпти. Давлат Сифат белгиси билан чиқарилаётган маҳсулот салмоғи ошмаётгани, шартномада белгиланган мажбуриятлар бажарилиши таъминланмаётгани фикримизнинг далилидир.

Ўзимизнинг шойи комбинатимизни олайлик. Олий сифат категориясидаги маҳсулотларни етказиб бериш плани бажарилмай келаётганига бизда ускуналарнинг эскилиги, хом ашё сифатининг пастлиги сингари сабабларни рўкач қилишга ўрганиб қолишган. Бу, табиийки, ўз нуқсонларимизни хас-пўшлашга, эскича қолипда ишлашни давом эттираверишга, ички резервларни илғаб олмасликка олиб келяпти. Кўпинча зарур бўёқлар топилмай қолишини, пардозлов ишлаб чиқаришида яроқсиз ҳолга келиб қолган химикатларни ҳам кўра-била туриб ишлата бериш туфайли брак маҳсулот кўпайишини яна қандай изоҳласа бўлади, ахир? Комбинатимизда қанчадан қанча малакали инженерлар бор. Уларнинг кўпчилиги партия аъзолари. Лекин улар маҳсулот сифатини инженерлик жиҳатидан таъминлаш билан изчил, собитқадам шуғулланмайдилар.

Маълумки, пленумда ишнинг муваффақияти зарур ишлаб чиқариш ва маиший шарт-шароитлар яратилишига кўп жиҳатдан боғлиқлиги алоҳида кўрсатиб ўтилди. Комбинатимизда бу борада ҳам камчиликлар оз эмас. Худди шу нарса шикоятлар кўпайишига олиб келяпти.

Тўғри, меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятлари юзасидан амалий чоралар кўриляпти. Бироқ кўпинча: «Қўлдан кетгунча, эгасига етгунча» қабилида юзакичиликка йўл қўйиляпти. Ўтган қиш сабоқларидан тўғри хулоса чиқарилмаганлиги кўриниб турибди. Ўшанда ваъдага сахий бўлишганди. Лекин амалий иш — тўқимачилар шаҳарчасида кварталлар ичидаги иссиқлик тармоқларини ремонт қилиш кечиктириб юборилди. Шаҳар ижроия комитети, комбинат раҳбарлари қиш яқинлашиб қолган шу кунларда ҳам бу ишга чинакамига киришганлари йўқ.

Булар нимани кўрсатади? Энг аввало, бу нуқсонлар ҳар бир иш жойида, бошқарувнинг ҳар бир бўғинида ҳануз чинакам ишчанлик вазияти яратилмаганлигидан далолатдир. Демак, партия ташкилотлари пленум белгилаган йўлни оғишмай ўтказишлари, хар бир ходим, у хоҳ ишчи, хоҳ раҳбар бўлсин, — ўз участкасида пухта тартиб-интизом ўрнатилишига эришмоғини таъминлашлари керак.

УЮШҚОҚЛИКНИ ОШИРАЙЛИК

Г. МУСИНА,
Фарғона пойабзал фабрикаси ишчиси, область партия комитети аъзолигига кандидат

— Корхонамиз коммунистлари, барча пойабзалчиларимизнинг куч-ғайрати ва ижодкорлиги ишлаб чиқариш ҳажмини янада ўстириш, маҳсулот турини кўпайтира бориб, унинг сифатини яхшилаш учун курашга сафарбар этилмоқда. Бу — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қўйган талаблардир.

Кейинги вақтда пойабзалнинг янги, харидоргир турларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Шу беш йилликда 10 та янги технологик ускуна ўрнатилди. Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усули тобора кенг жорий этилаётир. Ҳозирда жами меҳнатчиларнинг 67 проценти шундай коллективларда ишламоқда.

Пойабзалчиларимиз орасида ишлаб чиқариш илғорлари оз эмас. Улар ишнинг пировард натижаси учун сидқидилдан жон куйдиришади, ҳар бир янгиликни ва ибратли тажрибани вақтида илғаб олиб, ўз ишларида жорий этишади. Уларнинг кўпчилиги тадбиркор мураббийлар, барча янги, илғор нарсаларнинг тарғиботчиларидир. Бу кишилар коллективимизнинг ўзагини ташкил этишади, уларнинг ишга муносабати мезонга айланган. Партия бюроси, цех партия ташкилотлари ҳам уларнинг бу хатти-ҳаракатини ҳамиша рағбатлантирмоқдалар, қолоқларсиз ишлаш ҳаракатини кучайтирмоқдалар. Бироқ, барча партия ташкилотчиларининг иши ҳали тўла изчиллик касб этгани йўқ. Ҳар бир меҳнатчига, унинг касб маҳоратини ошириш, унда ўз ишига юксак онгли, ижодий муносабатни тарбиялашга конкрет ёндашув ҳамон шаклланмаган. Ҳар ҳолда бундай ишнинг таъсирчанлиги, амалий самаралари ҳали яққол кўзга ташланаётгани йўқ. Корхонамизда содир бўлаётган у ёки бу камчиликнинг сабаби ҳам мана шунда.

Планни олиб кўрайлик. Унинг асосий кўрсаткичи бажарилмоқда, бироқ турлари бўйича маҳсулотни тўла етказиб бера олмаяпмиз. Пойабзалларимиз сифати ҳам харидорларда эътироз туғдирмоқда. Кўплаб маҳсулот сифатсизлиги учун корхонага қайтариляпти, жарима камаймаётир. Бу эса биз олаётган фойдани хўплаб юбораётир. Натижада моддий манфаатдорликни ошириш, меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш имкониятларимиз ҳануз чекланганлигича қолмоқда. Бу ўринда биз коммунистларнинг айбимиз катта, албатта.

Цех ва участкаларнинг партия ташкилотлари ишлаб чиқариш бир маромда аниқ йўлга қўйилишида коммунистларнинг авангардлигини таъминлай олмаяптилар. Партия бюроси ўрта бўғин раҳбарларига талабчанликни бўшаштириб юборди, ижрони текшириш суст. Бу муросасозликнинг натижаси эса кўзга яққол ташланиб турибди: омборларимизда бугун деярли бир миллион сўмлик пойабзал йиғилиб қолган. Бу — бир маромда, планли ишлашни билдирадими? Йўқ, албатта. Бу — хўжасизликдир.

Яна бир муаммони тилга олмай бўлмайди. Мен интизомни, уюшқоқликни кўзда тутяпман. Корхонамизда тартиб-қоидани бузувчилар топилиб туради. Кечикиб келиш, ишга чиқмаслик, социалистик мулкни талон-торож қилиш, жамоат тартибини, бузиш, хизмат вазифасини суиистеъмол қилиш фактлари иш маромини бузмоқда. Ҳисоб-китоб иши жиддий йўлга қўйилмаган.

Бизни яна бир масала ҳамиша ташвишлантириб келади. Қўқон кўн заводи хом ашёни вақтида етказиб бермайди. Кўпинча хом ашё сифати паст. Бу ҳам иш маромини бузади, албатта. Лекин маҳсулот сифати ҳамиша ҳам талабга жавоб бермаслигида ўзимизнинг айбимиз ҳам оз эмас. Буни қарангки, моделчиларимиз муайян размердаги янги пойабзални таклиф этишади. У кўплаб ишлаб чиқарилади. Биз уни магазинлардан сотиб олиб киймоқчи бўламиз. Лекин... размери тўғри келмайди. Шунда моделчиларга мурожаат қиламиз. Улар ҳам «асосли» жавоб топишади: оёғингиз ностандарт. Кулишингни ҳам, йиғлашингни ҳам билмайсан шундай ҳолларда. Агар нарсаларни ўз номи билан атайдиган бўлсак, бу ҳам кўзбўямачиликдан бошқа нарса эмас.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари мана шундай нуқсонларга чек қўймоқлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми кўрсатмалари оғишмай бажарилишини таъминламоқлари лозим. Коммунистлар, комсомоллар бу ишга бош-қош бўлишлари зарур. Ҳар бир иш жойида, — у хоҳ дастгоҳ ёни, хоҳ нуфузли раҳбар кабинети бўлсин, — пухта тартиб-интизом, уюшқоқликни таъминламай туриб, партия белгилаб берган жуда катта вазифаларни тўла бажариш, ўн биринчи беш йилликни муносиб якунлаш амри маҳол. Буни ҳар бир ишчи, ҳар бир ходим аниқ-равшан билиб ҳис этиши керак.

УНУТИЛМАС СИЙМОЛАР

ЭЛ ФАРЗАНДИ

Н. Айтоқов туғилган куннинг 90 йиллигига

Октябрь революцияси ғалабасидан сўнг большевиклар партияси олдида турган энг қийин вазифалардан бири кенг меҳнаткашлар оммасини жамиятни бошқаришга жалб этиш эди. «Капитализм ишчи ва меҳнаткаш деҳқонлар орасидаги жуда кўп талантларни бўғиб, эзиб, янчиб келди, — деб ёзган эди В. И. Ленин 1919 йилнинг октябрида. — Бу талантлар муҳтожлик, қашшоқлик, кишилик шахсини таҳқирлаш зулми остида эзилиб, нобуд бўлиб кетардилар. Эндиликда бизнинг вазифамиз бу талантларни топа билишдан ва уларни ишга солишдан иборат». Ана шундай талантлардан ва ташкилотчилардан, халқ орасидан чиққан ва партия тарбиялаган янги типдаги давлат арбобларидан бири — Недирбой Айтоқов эди.

Н. Айтоқов 1894 йилда Закаспий областининг Манғишлоқ уезди (ҳозир Қозоғистон ССР Манғишлоқ области)даги Оқчуқур деган жойда, камбағал балиқчи оиласида туғилди. Недирбой беш ёшлигида отасидан жудо бўлди.

1919 йили Айтоқовлар оиласи Закаспий областининг Красноводск уездидаги Жебель волостига кўчиб келишди. Недирбой бу ерда ҳам анчагача ишсиз, дуч келган юмушларни бажариб кун кўриб юрди. 1920 йилда Красноводск уездидан оқ гвардиячилар ва чет эл интервентлари ҳайдаб юборилгач, Недирбой Айтоқов ҳаётида жиддий ўзгариш юз берди. Чунки, ҳамма ерда бўлгани сингари бу ерда ҳам Совет ҳокимияти давлат қурилишига маҳаллий аҳолини жалб қилиш сиёсатини ўтказа бошлади. Ҳокимият органларининг меҳнаткашлар оммасига яқинлашуви аҳолининг сиёсий активлигини оширди.

Недирбой Айтоқов большевиклар партияси даъватига қўшилган ва совет активистига айланган биринчи туркманлардан эди. 1920 йилнинг мартидаёқ Жебель овул Совети раисининг ўринбосари қилиб сайланган Н. Айтоқов Ленин ғояларини қалбига жо қилиб уларни омма орасида ёйишга киришди. Ҳалол ва серғайрат совет ходими сифатида ўзини кўрсатди, Жебель волость ревкомининг аъзоси, волость ЗАГСи мудири, Красноводск уезд ижроия комитети социал таъминот бўлимининг бошлиғи бўлиб ишлади.

1921 йил июлида Красноводск уезд-шаҳар Советининг раиси қилиб сайланган Н. Айтоқов жуда оғир ва мураккаб шароитларда ишлади. 1922 йил январида большевиклар партияси сафига кирган Недирбой оғир участкаларда ҳалол, принципиал ва виждонан ишлаб ҳурмат-эътибор қозонди. Красноводск уезд-шаҳар комитети ижроия бюросининг ҳамда Туркманистон область партия комитетининг аъзоси қилиб сайланди. У Туркистон Советларининг X ва XI съездларида делегат сифатида қатнашди. Советларнинг Бутунроссия X съезди ва СССР Советларининг I съезди делегати сифатида у Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилиши ҳақида Декларация ва Шартнома қабул қилинишида қатнашди, СССР Марказий Ижроия Комитети аъзолигига сайланди. 1923 йилнинг бошларида ТАССР МИКга ишга ўтказилган Недирбой Айтоқов 1924 январидан Туркистон АССР Марказий Ижроия Комитетининг раиси бўлиб ишлай бошлади.

Ўрта Осиё давлат ҳокимиятининг турли органларида ишлаш чекка бир қишлоқдан чиққан йигит дунёқарашини кенгайтирди, унинг Октябрь революцияси мамлакатнинг бошқа қардош халқлари сингари туркман халқининг ҳам туб манфаатларига мос тушади, деган эътиқодини янада мустаҳкамлади. Н. Айтоқовнинг ТАССР Марказий Ижроия Комитетидаги фаолияти бундан гувоҳлик беради. Унинг шу лавозимда ишлаш даври Ўрта Осиё халқлари ҳаётида муҳим тарихий тадбирни тайёрлаш ва ўтказиш пайтига тўғри келди. 1924 йилнинг бошларида Ўрта Осиёдаги партия ва совет органлари РКП(б) Марказий Комитети ва Совет ҳукумати раҳбарлигида миллий чегараланишни амалга оширишга киришдилар.

Туркистон Компартияси Марказий Комитети ва ТАССР Марказий Ижроия Комитети Президиумининг аъзоси сифатида Н. Айтоқов турли комиссиялар ишида, кенгашларда, партия ва совет органлари пленумларида қатнашди, миллий чегараланиш ғоясини илгари сурди.

1924 йилнинг 27 октябрида СССР Марказий Ижроия Комитети миллий чегараланиш ва совет миллий давлатларини тузиш ҳақидаги тарихий қарорни қабул қилди. 1924 йилнинг 5 ноябрида СССР МИК қарори билан Туркманистон ССР Ревкоми тузилди. Ревком раиси Н. Айтоқов янги маъмурий-территориал бўлинишга мувофиқ ҳокимиятнинг республика ва маҳаллий органлари структурасини ишлаб чиқиш соҳасида катта ишлар қилди.

1925 йилнинг 15—24 февраль кунлари Советларнинг Бутунтуркистон таъсис съезди бўлиб ўтди. Унда Туркманистон ССР тузилиши жараёнига якун ясалди. Съезддан сўнг ўтган Туркманистон ССР Марказий Ижроия Комитетининг биринчи сессиясида Н. Айтоқов раислигида МИК Президиуми сайланди. Кейинчалик у СССР МИК Раиси ўринбосарлигига сайланиб, узоқ йиллар Бутуниттифоқ оқсоқоли — М. И. Калинин раҳбарлигида ишлади. 1937 йилнинг июлигача ана шу мўътабар ва масъул лавозимларда ишлаган Недир Айтоқовнинг ташкилотчилик қобилияти ва Ленин типидаги давлат арбобининг таланти ёрқин намоён бўлди.

Н. Айтоқов Туркманистон КП(б) Марказий Комитети бюросининг аъзоси сифатида социализмга ўтиш босқичида партия умумий сиёсий йўлини белгилашда фаол қатнашди. Унинг Туркманистон КП(б) Марказий Комитети пленумлари ва мажлисларида республика совет ва жамоат ташкилотлари ишини такомиллаштириш, ижтимоий ҳаётнинг турли соҳаларида синфий сиёсатни ишлаб чиқиш масалалари юзасидан қилган докладлари, сўзлаган нутқлари ҳамиша далилларга асосланганлиги, туркман овули ҳаётини яхши билиши билан ажралиб турарди.

Партия ва давлат ишлари билан ҳамиша банд бўлишига қарамай Н. Айтоқов республика матбуотида актив қатнашиб турарди. Унинг пропагандистик мақолаларида Совет ҳокимияти иқтисодий сиёсатининг, жумладан, қишлоқ хўжалик солиғи ва ер-сув ислоҳати ўтказиш соҳасидаги иқтисодий сиёсатининг синфий моҳияти тушунтириб бериларди. Уларда туркман хотин-қизларини озодликка чиқариш, республикада халқ маорифини ва маданиятини ривожлантириш масалаларига алоҳида эътибор бериларди.

Н. Айтоқов туркман тилида марксча-ленинча адабиёт яратиш ишига ҳам жуда катта ҳисса қўшди. Жумладан, 1930 йилда Н. Айтоқов томонидан таржима қилиниб 12 босма табоқ ҳажмида нашр этилган В. И. Лениннинг «Кооперация тўғрисида. Мақолалар ва нутқлар» тўплами жаҳон пролетариати доҳийси асарларининг туркман тилида чиқарилган биринчи энг йирик мажмуаси эди. Қишлоқ хўжалигини оммавий коллективлаштириш авж олдирилган ўша кезларда Ленин асарларининг туркман тилида нашр этишнинг аҳамияти беқиёс эди.

Н. Айтоқов халқ орасидан чиққан туғма ташкилотчи талант эгаси эди. Партия уни тарбиялади ва мамлакатимизда социалистик қурилишнинг йирик ташкилотчиларидан бири қилиб етиштирди: У йирик давлат арбоби бўлгани ҳолда ўта оддий ва камтарин эди. Халқ хотирасида ҳам шундайлигича сақланиб қолди.

Г. ГАДЕЛЬШИН,
КПСС Марказий Комитети қошидаги Марксизм-ленинизм институти Туркманистон филиалининг катта илмий ходими, тарих фанлари кандидати.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ИЗЧИЛ ТИНЧЛИК СИЁСАТИ

Ўртоқ К. У. Черненконинг «Вашингтон пост» газетаси саволларига қайтарган жавоблари хусусида халқаро миқёсда жуда кўп фикр ва мулоҳазалар билдирилмоқда.

Америка матбуоти, радио ва телевидениеси қурол-яроғларни чеклаш соҳасида Вашингтоннинг расмий доиралари олдида К. У. Черненко қўйган масалаларга катта эътибор бериб, Оқ уйнинг бу масалаларга ижобий жавоб қайтариши Совет — Америка муносабатларида ижобий силжиш бўлишига олиб борган бўлур эди, деб таъкидламоқда. Америка оммавий ахборот воситалари қурол-яроғларни чеклаш соҳасидаги асосий йўналишларни тилга олиб, К. У. Черненконинг жавобларида аниқ-равшан таърифлаб берилган бу йўналишлар уруш хавфини камайтириш ва иккала мамлакатнинг хавфсизлигини мустаҳкамлаш юзасидан АҚШ билан биринчи галдаги аҳдномаларга эришиш учун совет кун тартибидан иборат эканини уқтирмоқда. Шарҳларда АҚШ маъмурияти СССРга ижобий жавоб бермай, шу билан бирга очиқдан очиқ сайловолди характеридаги найрангларни ишлатмоқда — «Вашингтоннинг тинчликпарварлиги» тўғрисида умумий ваъдалар бермоқда, мулоқот ва Америка — Совет муносабатларининг истиқболлари хусусида ясама умидкорлик руҳида баёнотлар эълон қилмоқда, деган фикр билдирилмоқда.

Хабар қилишларича, Оқ уйда ўтказилган махсус кенгашда президент ва унинг атрофидаги кишилар Америка жамоатчилигининг Совет баёнотига зўр қизиқиш билан қараётганлигини ҳисобга олиб, маъмуриятнинг шу хусусдаги фикрини зудлик билан келишиб олдилар. Мажлиснинг якуни президентнинг маъқуллаши билан Оқ уй расмий вакилининг баёноти тарзида ифодаланди. Бу баёнотда ҳозир, К. У. Черненконинг жавобларида таъкидланганидек, Совет Иттифоқи билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни ижобий тарзда ривожлантиришнинг ўрнини олиши мумкин бўлган бошқа оқилона йўл йўқ эканлиги тан олинади ва Совет баёнотини пухта ўрганиш лозимлиги қайд этилади. Аммо шундан кейин Оқ уй К. У. Черненконинг жавобларида кўтарилган конкрет масалаларнинг моҳиятига жавоб бермай, Америка матбуоти ёзганидек, ҳозирги маъмурият учун «ноқулай» бўлган бу масалаларни совет нуқтаи назаридан қандайлиги яхши маълум бўлган Америка ташқи сиёсатининг йўналишларини баён этувчи ташвиқотчилик руҳидаги сийқа иборалари билан алмаштиришга уринади. Америка ахборот воситаларининг уқтиришича, Оқ уйнинг бу тактикасидан кузатилган мақсад ишни проблемаларнинг моҳиятидан четга тортишга уриниб кўришдан иборат.

Оқ уйнинг баёнотида гўё «АҚШнинг ижобий позицияси»дан дарак берувчи мисол сифатида Американинг стратегик қуролларга ва ўртача олисликка учириладиган ядро қуролига, химиявий қурол проблемаларига, Марказий Европадаги қурол-яроғлар ва қуролли кучларни қисқартиришга тааллуқли эски таклифлари кўрсатилади. Буларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқининг хавфсизлигига зарар келтирадиган тарзда Американинг ҳарбий устунлигини таъминлашни ҳақиқатда кўзда тутадиган ва аслида қуролсизланиш ўрнига Америка ҳарбий қудратини янада оширишга уринишни кўзлайдиган таклифлардир.

ПОКИСТОНДА ТЕРРОР КАМПАНИЯСИ

НЬЮ-ЙОРК, 18 октябрь. (ТАСС). Исломобод ҳарбий режими граждан ҳуқуқлари учун курашаётган покистонликларга қарши террорни кучайтирмоқда. Ассошиэйтед Пресс агентлиги хабар қилишича, полиция Синд вилоятида Меҳрон ва Синд университетлари ўқувчиларидан бир группасини қаттиқ жазолаган. Студент активларидан 50 га яқин киши икки автобусга тушиб, оппозициячи таниқли арбоблардан бири — Г. М. Сайид билан учрашмоқ учун йўлга чиққан эди. Тиш-тирноғигача қуролланган полициячилар йўлда пистирмада туриб, уларга қарата ўқ уздилар. Маъмурлар. вакилларининг сўзларига қараганда, 11 студент оғир жароҳатланган. Қолган студентлар қамоққа олинган.

Покистондан олинаётган хабарларга кўра, ҳарбий маъмурият оппозициячи сиёсий партияларнинг 218 нафар таниқли арбоби устидан намунали суд ўтказишга тайёргарлик кўрмоқда. Синд вилоятида демократия учун курашаётган бир неча киши «бандитизмда» айбланиб, ҳарбий трибунал томонидан ўлимга ҳукм қилинган.

«Тинчлик кузи-84» шиори остида ўтказилаётган кампания кучайиб бормоқда. Уруш оловини ёқувчиларнинг режаларини барбод этиш, ядро телбалигига йўл қўймаслик, унга қарши курашиш учун аҳоли кенг қатламларини сафарбар этиш — ғарбий германиялик тинчлик тарафдорлари уюшмаси координацион комитетининг ташаббуси билан ўтказилаётган ана шу умуммиллий кампаниянинг асосий мақсадидир. Унда иштирок этаётган коммунистлар, социал-демократлар, «кўкатпарварлар», касаба союзларнинг аъзолари ва аҳолининг тараққийпарвар кайфиятдаги бошқа қатламлари мамлакат территориясида Американинг ракета-ядро қуролларини жойлаштиришни тўхтатишни ҳамда ўрнатилган ракеталарни олиб чиқиб кетишни қатъий талаб қилмоқдалар. Суратда: Гамбург шаҳрида ўтган урушга қарши намойиш қатнашчилари.

(ТАСС фотохроникаси).

ЭРОН-ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД, 18 октябрь. (ТАСС). Ўтган кечаси Эрон армияси фронтнинг марказий участкасида 20 километр узунликдаги секторда ҳужум бошлашга уч марта уриниб кўрди. Ироқ бўлинмалари уларнинг бу уринишларига зарба бердилар, душман армияси ва техникасига катта талафот етказдилар, дейилади Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида.

Кейинги кунлар ичида Ироқ армияси Басрадан шарқ томондаги районда, фронтнинг жанубий участкасида душман позицияларига штурм қилганлиги ҳам хабар қилинади. Кўп киши асир олинган ва қурол-яроғлар қўлга туширилган. Ироқ бўлинмалари белгиланган жанговар вазифани бажариб, аввалги позицияларига қайтиб келганлар.

НИКОСИЯ, 18 октябрь. (ТАСС). ИРНА агентлигининг хабар беришича, бугун Эрон армияси чегара тепаликлари устидан назорат ўрнатиш мақсадида фронтнинг ғарбий участкасида ҳужум бошлаган. Фронтнинг жанубий участкасида катта талафот кўрган Ироқ бўлинмаларининг ҳужуми даф этилганлиги ҳам таъкидланади. Қолган районларда шиддатли отишмалар давом этган. Отишмалар вақтида назорат постлари, пиёдаларнинг яширин жойлари ва душман ҳарбий анжомлари қўйилган дала омборлари яксон қилинган, кўп киши ўлдирилган ва жароҳатланган.

ЧИЛИ МИНИСТРИ ПЕКИНДА

ПЕКИН, 18 октябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабар қилишича, Хитой ташқи ишлар министри И. Сюецянь ўз таклифига биноан бу ерга келган Чили диктаторлик режими ташқи ишлар министри Х. дель Валье Альендени қабул қилди ва у билан музокаралар олиб борди.

Ўзаро фикр алмашув чоғида, деб уқтиради агентлик, ҳар иккала томон икки мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг ривожидан қониқиш изҳор этдилар.

ЕР КУРРАСИДАГИ ТАБИИЙ ОФАТ

● **НЬЮ-ЙОРК.** Нью-Йорк атрофларида «Жозефина» бўрони ўтди. Тезлиги соатига 136 километрга етган шамол сайр кемасини соҳилга итқитиб юборди ва сув юзасини кўтарди. Натижада Нью-Йоркнинг Лонг Айленд райони ва у билан қўшни Нью-Жерси штатидаги автомобиль йўлларининг айрим участкаларини сув босди.

● **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистоннинг жанубида қаттиқ қурғоқчилик давом этмоқда. Узоқ вақт ёғин бўлмаганлигидан дарё ва кўллар қуриб қолди, экинларга катта зарар етди. ЮНИ агентлигининг хабар қилишича, 50 миллионга яқин киши очликдан азоб чекмоқда. Ҳиндистонда муқаддас ҳайвон ҳисобланган қорамолни сўйиш ҳоллари ҳам рўй берди. Айни вақтда Ҳиндистоннинг шимолий районларига мавсумий муссон ёмғирлари ёғиб, қаттиқ тошқинлар вужудга келтирди.

● **КОТОНУ.** Узоқ қурғоқчиликдан сўнг кутилган ёмғир Нигер республикасининг шимоли-ғарбидаги Тиллабери шаҳри аҳолисига шодлик келтирмади. Шаҳарга ёққан қаттиқ тропик жала мисли кўрилмаган тошқинни вужудга келтирди. Бу ерда етти соат ичида 206 миллиметр ёмғир ёғди. Нигерда чиқадиган «Сахел Эбдо» газетасининг ёзишича, бу ёғингарчилик кейинги 24 йил ичидаги энг юксак даражадан ҳам уч баравар кўпдир. Тошқин натижасида кўпгина уйлар вайрон бўлди. 125 оила бошпанасиз қолди. Маъмурлар жабрдийдаларга озиқ-овқат билан ёрдам бермоқдалар.

● **ЖАЗОИР.** Кейинги кунлар Жазоирнинг шимолий қисмида ёққан шаррос ёмғирлар натижасида мамлакатдаги катта Шлеф дарёси тошди. Офат шаҳарлардаги нормал ҳаётни издан чиқарди. Пойтахтдаги баъзи кўчалар ва майдонларни сел босди, йўлларнинг айрим участкаларини ювиб кетди бир қанча районлар электр энергиясисиз қолди. Нобуд бўлганлар ҳам бор: бир кишини чақмоқ ўлдирди, 13 киши кўчки натижасида ҳалок бўлди, деб хабар қилади «Ал Мужаҳид» газетаси. Икки юздан кўп оила шошилинч тартибда хавфсиз районларга кўчирилди. Шаҳар маъмурлари табиий офат оқибатларини тугатиш чораларини кўрмоқдалар.

(ТАСС).

ЙИҒИМ-ТЕРИМДА УЮШҚОҚЛИК ЮКСАК ИНТИЗОМ БЎЛСИН!

Ҳозирги қулай об-ҳаво шароитида ҳар бир кун, ҳар бир дақиқа ғанимат, пахтакор!

ЁЗУВЧИ МИНБАРИ

Туроб ТЎЛА,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

ЖОНБОЗЛАР

«Гулистон» колхози далаларини, чаман бўлиб ётган пахтазорларни оралаб юрганимизда ҳаво айниди, қора кўлага каби бостириб келаётган булутлар бир-икки томчилаб ўтди. Лекин кишилар шижоати пасаймади, этак боғлаган теримчи қизлар, «зангори кема» рулини бошқараётган механизаторлар суръатни янада ошириш учун фидокорона меҳнат қилишди. Ана шуларни кўрганимда, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг юбилей пленумида сўзлаган ёрқин нутқидаги ушбу сўзлар ёдимдан ўтди: «...Ҳаётдаги шундай кишиларни бадиий асарга кўчириш осон эмаслигини тушунамиз».

Дарҳақиқат, шундай. Эртанги кунимиз учун фидойи жон кишилар ҳақида ёзиш осон эмас: Бу машаққатли, оғир иш. Бизнинг етук замондошларимиз дунё миқёсида фикрлайдилар, улар давлатимизнинг чинакам жонкуярлари. Мен бу одамларни ҳам ана шундай кишилар тоифасидан, деб биламан.

Мана, пайкаллар устида булут кезаётир. Йиғим-терим айни қизғин тус олган шу кунларда бу ҳол кимни ташвишлантирмайди, дейсиз. Момоқалдироқ бўлди-ю, аммо Ислиддин аканинг бунга муносабати чеҳрасидан сезилмади. Аввалгича — хотиржам, суҳбатда давом этди. Юз-кўзи, хатти-ҳаракатида бирор ўзгариш, безовталик акс этмади. Гап, Коммунистик ва Комсомолобод районлари ташаббуслари ва бунга «Гулистон» колхози аъзоларининг муносабатлари ҳақида эди. Ислиддин Ҳайдаров қўққисдан гапини чала қолдириб, «Юринг, механизаторлар томонга ўтайлик», деди. Ана шундагина унинг ички ҳаяжони юзига тепчиди, ташвиши зўр келди. Пахтазорга, йиғим-терим қизғин кетаётган, «зангори кема»лар гуриллаб ишлаётган пайкалга йўл олдик. Уларнинг тушликкача терган пахталарини, йўқ, пахталарини эмас, териб ўтган пайкалларини кўрмоқчи бўлдик. Чунки, гап бориб исрофгарчиликка тақалган эди. Бир йўла 19 машина териб ўтган дала қорайиб турарди. Ислиддин ака терган пахтасини тележкага бўшатиб қайтаётган «зангори кема» механизаторини чақирди.

— Йигирма йилдан буён звено бошлиғи, — дея таништирди. Исми — Нуриддин, фамилияси — Ҳайдаров.

Нуриддин Ҳайдаров, «ишдан қолдиряпсизлар», деган каби кўришгани тирсагини тутди.

— Ортиқча вақтингизни олмаймиз, — дедим мен ҳам ийманиброқ. Бундай долзарб пайтда бекорчидек далада юргани уяласан, киши. — Бир бориб келишда қанча терасиз?

— Хоҳласам-хоҳламасам, 700 килограммдаң ортиқ теролмайман. Сизларнинг тилларингиз билан айтганда, «пўлат этак»ка бундан ортиғи сиғмайди, ака!

— Сиғадиган бўлса-чи?

— Икки баравар териш ҳеч гап эмас.

— Бир кунда неча бор этак бўшатасиз?

— Тўққиз марта.

— Машинангиз икки қаторли экан...

— Ҳамма гап мана шунда-да. Раис бувага айтинг, тўрт қаторлигидан берсин, кейин талаб қилсинлар, истаганча териб берамиз. Яқинда эшитиб қолдик, Ҳалим Усмонхўжаев деган академик раҳбарлигидаги олим ва конструкторлар янги шпиндель ихтиро қилибди. Обдон тоза терармиш. Энг муҳими, ўзи тозалаб, ўзи ёғлар экан. Боз устига, тезкор, дейишади. Агар шунисидаң раҳбарларимиз топиб беришса, осмонга булут чиқди деб, безовталаниб юрмас эдик. Аниқроғи, биринчи теримдаёқ планни бажарар эдик.

Нуриддин Ҳайдаровнинг вақти зиқ эди. У рулга ўтирди-да, машинани гуруллатиб, яна пахтазор оралатиб кетди. Дарвоқе, у айтган шпиндель... Бу шпинделда гап кўп. У ўтган эгатларда, тўғрироғи, чаноқларда деярли тола қолмайди. Лекин унинг бободеҳқон олдига қўядиган муайян шарти ҳам бор: пахтакор пахтани октябрда йиғиб оламан, деб экиши ва шунга яраша парвариш қилиши керак. Дефолиация пайтида ҳам шошмаслиги, ҳосил 80 фоиз очилгунга қадар сабр-тоқат қилиши лозим. Шундагина пахта тоза териб олинади ва аъло сифатга қабул қилинади, нави бузилмайди, толаси ҳам, чигити ҳам аъло ва тўқ бўлади, биринчи теримдаёқ кўзланган марра деярли эгалланади, Октябрь ойи ичида терим тугалланишига муваффақ бўлинади. Янги шпинделнинг ваъдаси мана шу. У деҳқон учун катта имкониятлар яратади. Лекин пахтакор ҳам анави ваъданинг устида қатъий туриши керак. Ижодий мусоҳаба бу. Деҳқон билан олимлар орасидаги ягона келишмовчилик ҳам мана шу. Пахтакор пахтаси ёғинда қолиб кетишидан қўрқади, олим эса ҳосил етилмай қолишидан. Бу масалани ҳар иккала тараф ҳам яхши тушунади. Ҳозирча, деҳқон машина кўнгилдагидек ишлашига ишонқирамайди, ҳали кенг маънода синовдан ўтмаган, дейди. Тўғри, синовдан ўтмаган, лекин академикнинг шпинделига ишонса бўлади. Пайкалларда жавлон ураётган терим машиналарининг 10 мингига ҳозирча шу ўрнатилган. Булар ва ҳатто икки қаторли машинанинг бир қаторига қўйиб терилган пахта майдони гувоҳлик бериб турибдики, у ўтган эгатда битта ҳам тўкилган пахта кўринмайди. Бошқа машина терган пайкалларда эса этак боғлаб ҳашарчилар юришибди. Шунинг учун бу янгиликка кўникмоқ, унинг шартига рози бўлмоқ керак.

Ислиддин Ҳайдаров 40 йиллик раис. Кўпни кўрган миришкор. Ҳар ернинг ўз тошу тарозиси бор, деб ўйлайди. Лекин шартни маъқул кўради.

— Ҳаво айниб қолди-ку, а? — дея унинг хаёлини бўлдик.

— Парво қилманг, ҳазил қиляпти, — деди у кулиб. — Барибир, кечикди. Биринчи — асосий теримни ўтказдик. Қолган пахтани ҳам нобуд қилиб қўймаймиз. Бу булутлар бизнинг Нуриддинларга етиб бўпти! — У пайкал оралаб, гуруллаб бораётган қатор терим машиналарига ишора қилди. — Бу ерларни эски Қурама тўқайзори, дейишади, булут «ўтлайдиган» жойлар. Тоққа яқин. Тоғ томонларда булутлар подага ўхшаб, «ўтлаб» юришади. Ўқтин-ўқтин бу томонларга ҳам ўтишади. Ҳай-ҳайласанг, шамол «подачиси» ҳайдаб кетади. Булар хавфли эмас.

— Нима, булардан ҳам хавфлиси борми?

— Бор, — деди Ҳайдаров афсуслангандек. — Булардан ҳам хавфлиси — атрофимиздаги беғам одамлар. Булутларнинг келадиган, кетадиган йўллари, вақтлари аниқ. Аммо-лекин шу теварак-атрофда юриб, шамолчалик нафи тегмайдиган одамларни тушунолмай гаранг бўласан. Улар ғўза кушандаларидан хавфли. Бундайларни такасалтанглар, деб халқ топиб айтган. Колхоз ўзиники, ўзининг ишини ҳам қўл учида қилади. Тўкилиб ётган оппоқ пахтани кўра-била туриб, босиб ўтади. Афсуски, терим машиналаримиз тўла такомиллашмаган, пахтани тўкади, тўкилган пахтани нон ушоғидек пуфлаб олиш бизнинг бурчимиз. Аввалоси план учун! Қолаверса, у меҳнатимиз, пешона теримиз, уни қадрламас эканмиз, ўзимизни ҳам, меҳнатимизни ҳам ҳурматлашни билмаймиз. Пахта — ифтихоримиз, очу тўқимиз, кийим-бутлигимиз, жаҳон миқёсида обрў келтираётгаң ҳам — шу. Айримлар уни босиб ўтади, дедим. Бу — хавфли. Ҳашарчиларга раҳмат. Улар бизга қанот бўлишмоқда. Фидойи кишиларимиз бор экан, ёғингарчиликдан чўчиб ўтирмаймиз!

Ҳақиқатан ҳам мўл ҳосилли далалардаги пахтани нест-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш деҳқон учун ўзига яраша қийинчилик туғдиради. Ҳайдаровнинг безовталиги шундан.

Бу ерда фақат жонкуяр, жонбоз кишилар ишлашяпти. Аслида ишёқмасларнинг биттаси ҳам кўплик қилади. Ўзи яшаб турган хўжаликнинг, кўпчиликнинг ишига бепарво бўлиш, боқибеғамлик умум ҳаракатига зиддир.

«Зангори кема» ўтган эгатдаги пахтани кўриб, бефарқ ўтадиганлар «Гулистон» колхозида кам.

Пахтани тоза термаётган машинани айтасиз, ахир шунақа машина яратиб, энди ўз машиналари ишига бир қайрилиб боқмаётган олимларимизни қаранг, деган каби раис менга ўйчан тикилади. Мен эса Ҳалим Усмонхўжаевнинг барча комиссиялардан ўтган шпинделини кенг жорий этишни ўйламаётганлар ҳақида хаёл сураман. Наҳот улар ҳам Ислиддин ака ранжиб гапирган ҳалиги кишилар тоифасидан бўлса?

Мамлакатимизга, умумиқтисодга «оқ олтин»имиз сув билан ҳаводек зарур. Буни улар ҳам теран тушунса керак. Академик Усмонхўжаев, агар бу машина тўла ишга тушса, деҳқон табиат офатларидан қўрқмаса, ўз тажрибасига, илмга ишонса, пахтаси ўз вақтида ўсади, ўз вақтида вояга етади, ўз вақтида йиғиб-териб олинади, ҳашарчилар овора бўлмайди, дейди. Олимлар кечаю-кундуз пахтамиз ҳақида ўйлашади. Йиғим-теримни яхши йўлга қўйишнинг ташвишини қилишади. Биз назарда тутаётган машина ёрдамида нари борса иккинчи теримдаёқ планни ошириб бажариш мумкин. Бу имконият чакки эмас. Ислиддин Ҳайдаров шу ҳақда мулоҳаза юритар экан, буни бошқалар ҳам ўйлашини истайди.

У МАНА БУ ҒЎЗАЛАРНИ кўринг, деб пахтазор оралади. Бир ғўзани кўрсатиб, қани кўсагини санаңг-чи, деди. 20-22 тадан бўлиқ кўсак — лимондек келади ҳар бири. Булардан олдинги кўсаклар планнинг 70 проценти миқдорида ҳосил берди. Демак, ҳар бир тупда камида 80 кўсак бор. Ҳатто айрим сара тупларда 153 тагача кўсак санаш мумкин. Айнан ана шу тупни назарда тутган ҳолда Ислиддин акага савол бердим:

— Бу қанақа уруғ?

— Александр Иванович Тищин билан Стурмин ихтироси, — дея салмоқлаб гап бошлади у. — Улар селекция институтида ишлайди. Янгийўл районида шундай уруғ борлигини эшитдиму йўлга тушдим. Бориб кўрдим, толалари узун-узун, юмшоқ, 8—9 тадан тўқ чигит. Қўлимга олган эдим тўлиб чиқди, қисимлаб қўйиб юборсам, пардек кўтарилиб кетди. Пишиш муддатини сўрасам, ҳозирги ҳамма уруғдан эрта етилар экан. Александр Ивановични қидириб топдим. Кенгашдим. Обкомга бориб, ўртоқларнинг маслаҳатларини олдим. Ўйладим, еримиз тошлоқ, толаси ингичка экан ипак пахтаникидан, яхши бўлади, узуң бўлади. Қора тупроқ ерда у қуёш нури билан яхши етилиб, нурни яхши эмади. Сувимиз ҳам анвойи: Умбалоқ ошиб қизил тошлар устидан — тоғдан келади. Пишиб келади. Қантариб-қантариб суғорамиз. Хуллас, таваккал дедиг-у, юз процент далаларга шу уруғдан чигит қададик. Аввалоси, буни правлениеда кенгашдик. Чунки биз ҳар бир ишни бамаслаҳат қиламиз. Ҳеч қачон бемаслаҳат иш бўлмаган. Дарвоқе, янги навни «С—48—80» дейишибди. Шу вақтга қадар Мираҳмедовнинг «Тошкент—1» нав пахтасини экиб келар эдик. Кейинги йилларда бу нав ҳам оқпалакдан қийналди. Тищин айтдики, «С—48—80» ҳеч қачон ҳашаротни бетлатмайди, оқпалакни ҳам. Демак, бу томондан кўнглимиз хотиржам. Алқисса, минг гектар ернинг ҳаммасига шу навдаң экдик. Мана кўриб турибсиз, самарасини. Тищиннинг айтганлари тўғри чиқди. Янги нав на касалликка чалинди, на бирор ҳашарот ишимизга путур етказди. Планимиз 3200 тонна. Лекин 4 минг бергимиз бор. Бу — аниқ.

Ерни ҳайдаб чигитни экиб, суғориб, ягана қилиб, кеча-ю кундуз ғўзасига парвона бўлган механик-ҳайдовчилар мана, бугунги кунда ўз меҳнатларининг мевасини тотишмоқда. Улар — юз киши. Олти группага бўлинган. Эрталаб соат 6 дан кеч соат 7 гача далада жавлон уришади. Муҳаммадолим Исоқулов 10—11 тоннадан, Турғун Худоёров, 9—10 тоннадан, Иминжон Умаржонов 9 тоннадан, Исмоил Шокиров 8 тоннадан, Саттор Ҳамроев, Норбой Валиев, Анорбой Жўраевлар 8—9 тоннадан ошириб пахта теришмоқда ҳар куни.

ТЕРИМНИНГ БИРИНЧИ КУНИ механизаторлар Ислиддин акани далага чақириб кетишди. «С—48—80» орасида бошқа бир нав пахта очилаётган экан. Кўп эмас, унда бунда. Аммо шу ҳам уруғни бузиши турган гап. Дарҳол Тищинга одам юборилди, келиб у ҳам ҳайрон бўлди. «Республикамиз уруғчилиги ҳам қоришиб кетган», деган гап рост экан-да, ўзи. Биргаликда аниқландики, Тищин навининг бадани тукли, бегона ғўзанинг бадани эса силлиқ. Тезда бегона ғўзага оқ лента боғлаб чиқилди ва теримчиларга, лента боғланганлар алоҳида терилсин, деган кўрсатма берилди. Шу тариқа янги уруғ бир аралашишдан сақлаб қолинди.

Ана шундай ишлар қилинаётган бу — «Гулистон» колхози Пискент районидаги 7 пахтачилик хўжалигининг биридир. У район пахтасининг 3200 тоннасини беради. Район бир кунда 4,5, колхоз 6,5 процент миқдорида «оқ олтин» топширмоқда. Пахтанинг 3,33 проценти юқори навли тола. Йўл-йўлакай қабул пунктига кирдик. Бу пунктда учта йирик колхознинг пахтаси қабул қилинаётир. Ҳар бир колхознинг ўз жойи, ўз тўпи бор. Хирмонлар кўкка ўрламоқда.

Нозима Орипова — Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг кўпминг килограммчи теримчиларидан биди. Чевар теримчи юбилей йилида хирмонга 8 тонна пахта тўкиш мажбуриятини олган. У ваъдага вафо қилиш учун барча имкониятларни ишга соляпти. Ғанимат кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланаётганлиги туфайли айрим кунлари 200—210 килограммдан пахта теришга эришмоқда.

Суратда: илғор теримчи Нозима Орипова.

В. Молгачев фотоси.

СУВОРИЙЛАР ШИЖОАТИ

● АНДИЖОН. Избоскан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг донгдор механизатори Мадамин Умаров шахсий мажбуриятини муддатидан илгари адо этишга эришди. Унинг мавсум бошидан бери «пўлат этак»лардан тўккан пахтаси 310 тоннадан ошиб кетди. Пешқадам суворийнинг янги марраси яна 50 тонна «оқ олтин» теришдан иборатдир.

● СУРХОНДАРЁ. Жарқўрғон районидаги Норали Боймуродов номли колхоз механизатори Кимё Шернаева ҳам шахсий мажбурияти бажарилганлиги ҳақида рапорт берди. Пешқадам механизаторнинг ҳозиргача уйган хирмони 160 тоннага етди. Айни кунларда кунига 6—7 тоннадан дурдона тераётган моҳир механизатор яна 60 тонна «оқ олтин» теришни кўзламоқда.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

● Ёзёвон районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари давлатга дон, сабзавот, полиз маҳсулотлари ва узум сотиш юзасидан юбилей йили планини адо этдилар. Айни кунларда мажбурият ҳисобига маҳсулот сотиш қизғин давом эттирилмоқда.

А. МАДРАҲИМОВ.

ПАХТАКОРГА — ҲАММА МАДАДКОР

ҲАШАРЧИЛАР ҲИММАТИ

Шу кунларда пахта далаларида меҳнат сурури авжида. Машаққатли меҳнат эвазига етиштирилган «оқ олтин»ни нест-нобуд қилмай йиғиб-териб олишда пахтакорлар билан бир сафда ҳашарчилар ҳам ҳиммат кўрсатиб баракали меҳнат қилмоқдалар. Халқлар Дўстлиги орденли Тошкент халқ хўжалиги институти студентлари иккинчи меҳнат семестрини Жиззах областининг Арнасой райони пахтазорларида ўтказишмоқда. 3,5 мингдан зиёд студент 200 ўқитувчи бошчилигида Юлиус Фучик номидаги 14-, Ворошилов номидаги 16-совхозларнинг далаларида пахта йиғим-теримида фаол қатнашмоқдалар.

Олий маълумотли иқтисодчи кадрлар тайёрловчи билим ўчоғи коллективи кўп йиллардан буён пахта йиғим-теримида республика олий ўқув юртлари ўртасидаги социалистик мусобақада иккинчи ўринни эгаллаб келяпти. Далада жавлон уриб пахта тераётган кўпминг кишилик қишлоқ хўжалик отрядларига институт партия ташкилоти раҳбарлик қиляпти.

Юқори меҳнат унумдорлиги, теримда сифат ва суръат каби кўпгина масалалар институт пахта штабининг доимо диққат марказида. Пахта штабининг аъзолари далада ишлаётган студентлар ҳузурида тез-тез бўлиб, факультет штабларига бориб, уларнинг кундалик ишлари билан яқиндан танишадилар. Студентларнинг турмуши, дам олишлари, терилган пахтанинг сифати ва миқдори билан қизиқадилар, факультетлараро ва бригадалараро социалистик мусобақанинг якунлари таҳлил қилинади.

Институт қишлоқ хўжалик отрядларига бошчилик қилаётган коммунистлар ишда ўрнак кўрсатмоқдалар. Масалан, иқтисодий кибернетика факультетининг кафедра мудири, доцент А. Паттахов, партком аъзоси Н. А. Боршин ва бошқалар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳар бир студентнинг кунига тераётган пахтаси ўртача 100 килограммдан тўғри келади. Шуни ҳам айтиш кераккки, шунча миқдордаги пахта терим машиналари икки марта ўтган далалардан териб олиняпти. Бундай бригадаларнинг фаолияти айни вақтда катта тарбиявий аҳамиятга ҳам эга. Чунки, бу ерда бўлажак иқтисодчилар — ишлаб чиқариш командирлари коллектив меҳнатини уюштириш ва ташкил қилиш мактабини ўтаётирлар дейиш мумкин.

Коммунистлар — студент бригадаларининг аъзолари А. Тоҳиров, А. Бегимқулов, А. Абдужалилов, Р. Аноров, А. Отаниёзов ва бошқалар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан барчага ибрат бўлмоқдалар. Илғор студентлардан Т. Жабборов, Т. Ўрозбоева, М. Тоировлар тенгқурларига ўрнак кўрсатишмоқда.

Пахта йиғим-терими даврида студентлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишлар олиб боришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Деворий газеталар мунтазам чиқиб турибди.

Олий ўқув юртининг коллективи қишлоқ аҳли билан яқин алоқа ўрнатган. Ю. Фучик номли совхознинг илғор ишчилари билан учрашув ўтказилди. Улар ҳузурида доцент А. Абдуғаниев қишлоқ хўжалигини интенсивлашнинг проблемалари тўғрисида лекция ўқиди. Ворошилов номли совхоз мактабида жойлашган меҳнат экономикаси ва таъминоти факультети студентлари бўш вақтларида билим ўчоғи инвентарларини ремонт қилишда яқиндан ёрдам бердилар.

Қўриқ областнинг Арнасой райони давлатга пахта топширишда областда илғорлар сафида бораётган экан, бунда институтимизнинг кўпминг кишилик коллективининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Ҳар бир ҳашарчи студент мавсумда икки тоннадан кам бўлмаган миқдорда пахта териб бериш мажбуриятини зиммасига олган. Ҳозир бутун диққат-эътибор ана шу мажбуриятни шараф билан бажаришга қаратилмоқда.

Э. ҒУЛОМОВ.

КУРАШ ДАВОМ ЭТАДИ

«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирининг Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг бир группа донгдор пахтакорлари билан суҳбати

— Пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган беш йиллик план қандай бажариляпти?

Қобилжон МИРЗАЕВ, пахтачилик бригадаси бошлиғи: — Бу борада колхозимиз бўйича ҳам, кўпчилик бригадаларимизда ҳам қувончли натижаларга эришдик. Ўн биринчи беш йилликда, яъни 1985 йилнинг охирига қадар давлатга 2000 тонна пахта топширишимиз керак эди. Бу топшириқни муддатидан илгари шараф билан бажардик. Қабул пунктларига 2187 тонна юқори сифатли пахта етказиб бердик. Искандар Ёқубов, Эминжон Раҳимов, Мўминжон Маматовлар бошлиқ бригадалар ҳам шундай улкан ютуқларни қўлга киритдилар. Хўжалигимизда 38 та пахтачилик бригадаси бўлиб, уларнинг кўпчилиги ҳозир ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига пахта топширмоқдалар. Колхозимиз ҳам беш йиллик маррани муддатидан илгари забт этди. Она-Ватан хирмонига 29,900 тонна «оқ олтин» тўкилди. Бу планда кўзда тутилганидан анча кўпдир. Пахтанинг сифати масаласига келганда бу борада белгиланган топшириқ ҳам муваффақиятли адо этилди.

Лекин эришилган ғалаба билан чекланиб қолмасдан кўп ва юқори сифатли пахта учун курашни қизғин давом эттирмоқдамиз. 1984 йилги пахта йиғим-теримининг ўтган кунларида қўлга киритган ютуқларимиз сўзимизнинг далилидир. Бу йил давлатга план бўйича 7451 тонна «оқ олтин» етказиб беришимиз керак. Пахтакорларимиз бу билан чекланиб қолмасликка, ялпи ҳосилни 8.000 тоннага етказишга, ҳосилнинг камида 95 процентини юқори сортларга сотишга азми қарор қилдилар. Бугунга қадар йиллик планни 85 процентдан оширдик. Илғор бригадаларимиз бирин-кетин ғалаба рапорти бермоқдалар. Ҳали далаларимизда ҳосил кўп. Уни сўнгги мисқолларигача сира нобуд қилмасдан териб оламиз.

Ҳосил тақдири бригадаларда ҳал қилинади. Шунинг учун пахтачилик бригадалари орасида планларини бажармаганлар, теримда судралиб қолаётганлар бўлмасин! Ҳамма юбилей йили синовидан аъло баҳолар билан ўтмоғи, тўйга муносиб тўёна тайёрламоғи лозим.

— Теримчиларнинг ҳозирги долзарб кунлардаги вазифалари нималардан иборат?

Шарифахон АҲМЕДОВА; кўпмингкилограммчи теримчи: — Барча теримчиларимиз мавсумда 5 мингдан 15 минг килограммгача пахта териш мажбуриятини олишган. Шулар қатори мен ҳам хирмонга 10 минг килограмм юқори сифатли пахта топширишга сўз берганман. Ҳозир ҳар бир теримчи сўзининг устидан чиқадиган, ваъдага вафо қиладиган вақт келди. Мен шу кунга қадар хирмонга 8 тонна пахта тўкдим. Яна камида беш тонна тераман. Мен билан бир сафда хизмат қилаётган теримчиларимиздан Қорияхон Аҳмадалиева, Азизахон Қурбонова, Рашидахон Солиева, Давлатхон Эргашевалар ҳам терим суръатини ошира бориб, хирмонга 7—8 тоннадан «оқ олтин» топширдилар.

Маълумки, уруғлик пахта асосан қўлда терилади. Колхозимиз уруғчилик хўжалиги ҳам ҳисобланади. Уруғлик пахта теришга энг тажрибали ва чевар теримчилар ажратилди. Улар ўз бурчларини аъло даражада адо этдилар. Давлат пунктига хўжалигимиз 3360 тонна уруғлик пахта топшириб, бу соҳадаги планни ортиғи билан бажарди.

Теримчиларимизниг иш унумини оширишга қаратилган чоралар кўрилмоқда. Жумладан, ғўза қаторлари теримчиларга бирркитиб чиқилади. Шундай қилинганда теримчилар пахтани тез ва тоза теришга ҳаракат қиладилар. Улар бир-бирларининг ишини назорат қилиб борадилар, ютуқларни ўртоқлашиб, камчиликларни ҳамжиҳатликда бартараф этадилар. Терилган пахта пайкалларнинг ўзида қабул қилиб олинади. Натижада теримчилар хирмонга қатнаб, қимматли вақтларини беҳудага сарфламайдилар. Аксинча тежалган вақтда суръатни кўтаришга ҳаракат қиладилар.

Ҳозир теримда энг долзарб паллага кирилди. Пахтанинг хирмонларда тўпланиб қолишига йўл қўймаслигимиз, дарҳол тайёрлов ташкилотларига жўнатишни таъминламоғимиз зарур. Шунда сифат юқори бўлади. Тўғри, бу ишни транспорт ходимлари бажарадилар. Бироқ сифат учун барча баравар курашмоғи лозим. Чунки ҳаммамиз тенг иқтисодий манфаат кўрамиз.

Пахта йиғим-терими давлат аҳамиятига эга бўлган ишдир. Уни вақтида маромига етказиш биз, теримчилар, ёрдамчилар, механизаторларнинг бурчимиздир. Шундай экан, суръатни сусайтирмасдан кунига камида 150—200 килограммдан «оқ олтин» теришга эришайлик! Шундагина теримчилик касбини шарафлаймиз, мавсум нормаси ва зиммамизга олган мажбуриятимизни тезроқ бажарамиз.

— Далада ишлаётганларга қандай шароитлар яратиб берилган?

Зокиржон СОБИРОВ, колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. — Шу кунларда хўжалигимиз далаларида 3400 киши пахта термоқда. Ҳар бир теримчи ҳисобига ўртача 65—70 килограммдан пахта тўғри келяпти. Илғор теримчиларимиз эса юқорида айтиб ўтилганидек, кунига этаклардан 150—200 килограммгача дурдона тўкишяпти. Биз бир нарсани қоида қилиб қўйдик: далада ишлаётганлар фақат терим суръатини оширишни кўзласинлар. Хўжалик раҳбарлари уларга яхши маданий-маиший шароитлар яратиб берсинлар. Амалда шундай қиляпмиз.

Дала шийпонларини маданий хордиқ чиқариш жойига айлантирдик. Меҳнаткашлар шу ерда нонушта қиладилар, тушда овқатланадилар. Савдо, медицина, маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳам шийпонларга кўчирилган. Терим илғорларига мукофотлар тантанали равишда топширилади. Кунлик ишга якун ясалиб, эрталик вазифалар белгилаб олинади. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар суҳбатлар ўтказадилар. Хуллас, хўжалигимизда қандай ишлар амалга оширилаётгани, теримнинг бориши, уни тезлаштиришга қаратилган қандай чоралар кўрилаётганидан ҳамма хабардор қилиб турилади.

Пахта теримида вазият тиғизлашганини ҳисобга олиб, кейинги кунларда яна бир қатор тадбирларни амалга оширдик. Жумладан, идора аппарати ходимлари, иккинчи даражали иш билан банд бўлган кишилар, колхоз территориясида истиқомат қилаётганларнинг ҳаммасини дала ишларига сафарбар этдик. Уларнинг ҳар бирига кунлик аниқ нормалар белгилаб, ижросини текшириб бормоқдамиз. Олий ўқув юртларининг студентлари, мактабларнинг ўқувчи-ўқитувчилари, маҳаллаларнинг аҳолиси ҳам пахтакорларга ёрдамга келдилар. Уларнинг унумли ишлашларига ҳам қулай шароит яратиб бериш, таъминотини яхшилаш, биз, хўжалик раҳбарларининг бурчимиздир.

Кўрилган бу тадбирлар яхши самаралар бераётир. Кунлик терим ва пахта топшириш графиги ортиғи билан бажарилмоқда. Давлатдан яна 15 процент пахта қарзимиз қолди. Яқин кунлар ичида уни тўла узамиз. Лекин суръатни сира бўшаштирмаймиз. Районимиз, областимиз ва республикамизнинг улкан хирмонига янада кўпроқ ҳисса қўшамиз. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик тўйини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб оламиз.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХАБАРЛАРИ

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

● Фориш районидаги Ильич номли совхоз чорвадорлари давлатга пландаги 435 тонна ўрнига 436 тонна гўшт топшириб йиллик планни бажардилар.

Шунингдек, «Чимқўрғон» совхози меҳнаткашлари ҳам қабул пунктларига 463 тонна бўрдоқи гўшти топшириб, зафар маррасини эгалладилар.

Ў. ДОСТОНОВ.

ЙИЛЛИК ПЛАН ТАЙЁР

● Беруний райони соҳибкорлари йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Давлатга пландаги 330 тонна ўрнига 335,8 тонна мева етказиб берилди. Маҳтумқули номли, «Октябрь 50 йиллиги», «Правда» колхозлари ҳамда Беруний номли, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозлари боғбонлари муваффақиятга муносиб ҳисса қўшдилар.

М. МУХАНОВ,
Ю. БЕКМУРОДОВ.

* * *

Шунингдек, жамоатчи мухбирлардан **О. Қўчқоров** (Октябрь райони), **Н. Олимов** (Самарқанд райони), **Р. Жуманиёзова** (Хўжаобод райони), **Т. Юсупов** (Янгийўл шаҳри), **Б. Шерматов** (Қўшработ райони)лар ҳам дала меҳнатчиларининг муваффақиятлари ҳақида хат-хабарлар йўллашган.

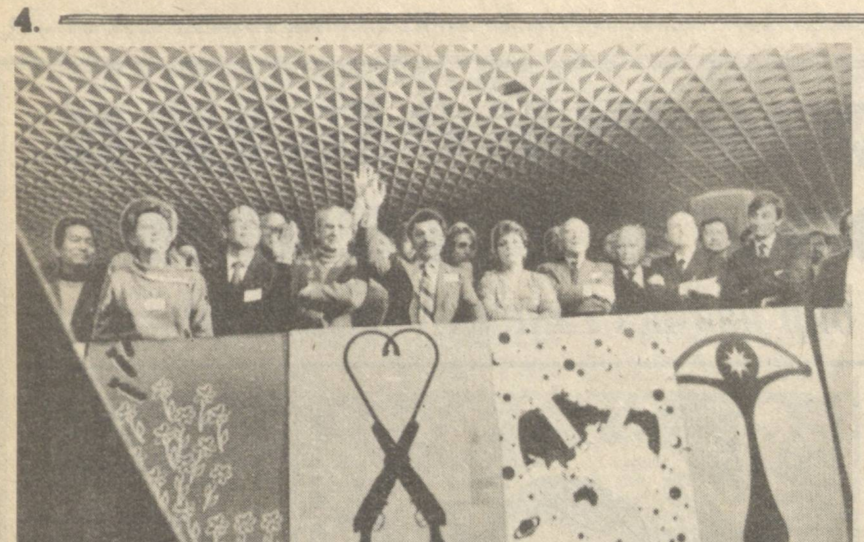

ПЛАКАТЛАР — ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШДА

МОСКВА. Бу ерда Улуғ Ватан урушида қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланиб, «Тинчлик, инсонпарварлик учун, ядро уруши хавфига қарши» шиори остида ўтган халқаро плакатлар конкурсида 50 дан зиёд мамлакатдан 4 мингга яқин ижодий иш намуналари намойиш қилинди.

Биринчи даражали дипломлар ва мукофотлар билан совет рассомлари М. Аввакумов ва О. Волкова «Инсониятнинг тинч келажаги учун» сериядаги плакатлари, ГДРлик графиклар В. Махлер, Б. Моргнер ва Л. Грумбах «Нон — ҳа, ўлим — йўқ!» плакати, шунингдек, япон рассоми С. Фукуда урушга қарши мавзудаги асарлари учун тақдирландилар. Конкурс лауреатлари орасида Вьетнам, Венгрия, Руминия, Болгария, Чехословакия ва Куба рассомлари ҳам бор.

Суратларда: Халқаро плакатлар конкурсининг жюри аъзолари кўргазмага қўйилган ишлардан бирини муҳокама қилмоқдалар (чапда). Ўнгдаги суратда эса М. Аввакумов билан О. Волкованинг биринчи мукофотни олган плакатларидан бирини кўриб турибсиз.

(ТАСС фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг тематик павильонида очилган «Илмий-техника жамиятлари — илмий-техника тараққиётига!» кўрик-кўргазмасида шу соҳа мутахассисларининг халқ хўжалиги турли соҳаларига қўшаётган ҳиссаси ҳақида мароқли ҳикоя қилинади.

Кейинги йилларда Ўзбекистонда йирик илмий-техникавий потенциал вужудга келтирилди. Ҳозирги вақтда илмий-техника жамиятлари Ўзбекистон республика совети халқ хўжалигининг 20 тармоғига ва 7 область советига раҳбарлик қилмоқда. Жамият аъзоларининг сони ҳам тобора кўпаймоқда. 1975 йилда 115,1 минг киши жамиятга аъзо эди. 1983 йилга келиб бу кўрсаткич 229 минг кишига етди. 1975 йилда 6,4 минг илмий-техникавий ечим халқ хўжалигига жорий қилинган бўлса, ўтган йили 16,7 минг ечим ишлаб чиқаришда қўлланилди.

Олимлар, саноат ва қишлоқ хўжалиги ходимлари ўзаро ҳамкорликда катта назарий ва амалий аҳамиятга эга бўлган бир қанча ишларни бажардилар. Юксак унумли техника намуналари яратилди. Илғор технология жараёнлари ва агротехника усуллари ишлаб чиқилди. Бир қанча ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришга доир янги ечимлар излаб топилди. Экономикани интенсив ривожлантириш эҳтиёжларидан келиб чиқадиган бошқа кўпгина муҳим вазифаларни ҳал этишда ҳам муайян муваффақиятларга эришилди.

Республикамизда фан ва техника ютуқларини халқ хўжалигига кенг жорий этиш негизида саноат, транспорт, қурилиш, алоқа, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча соҳалари илдам суръатлар билан ривожланмоқда. Илмий муассасаларнинг корхоналар ва хўжаликлар билан алоқалари тобора кенг кўламда мустаҳкамланмоқда. Бу эса меҳнат коллективларининг юксак социал-иқтисодий кўрсаткичларга эришишларига ёрдам бермоқда.

Кўргазма фан — ишлаб чиқаришга мавзуига бағишланди. Бу ерга қўйилган фотосуратлар, рақамлар диаграммалар, турли хил ўлчов приборлари эришилган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилади. Машинасозликка бағишланган бўлимдаги турли экспонатлар киши диққатини тортади.

Экспонатлар орасида Ўрта Осиё темир йўлида эришилаётган ютуқларни намойиш этадиган материаллар ҳам бор.

Ш. МИРҲАБИБОВ.

А. Н. УЗИЛЕВСКИЙ

«Сельская жизнь» газетасининг Ўзбекистон ССР бўйича ўз мухбири Абрам Носонович Узилевский 17 октябрда оғир касалликдан сўнг вафот этди. Республиканинг кекса журналисти, бутун ҳаётини совет матбуотига бағишлаган инсон ҳаётдан кўз юмди.

А. Н. Узилевский 1915 йилда Белоруссия ССРнинг Бихов шаҳрида туғилди. Унинг бутун ҳаёти совет матбуоти билан боғлиқ. У 18 ёшида Ленинград областининг Опочка шаҳридаги газета редакциясига ишга келди. Мурманск областидаги «Полярная правда», «Медицинский работник», «Орловская правда» ва бошқа газеталарда ишлади. 1955 йилдан то умрининг сўнгги кунигача Абрам Носонович КПСС Марказий Комитетининг «Сельская жизнь» газетасининг ўз мухбири эди.

А. Н. Узилевскийнинг 20 йилдан ортиқ ижодий фаолияти Ўзбекистон билан боғлиқдир. Республиканинг барча энг чекка қишлоқларида уни яхши билишарди. У ўлкада юз бераётган воқеаларнинг энг қайноқ жойида бўларди. Унинг ёрқин публицистик мақолалари, очерклари газетхонларда доимо катта қизиқиш уйғотарди.

А. Н. Узилевскийнинг ишида юксак партиявийлик, принципиаллик, қишлоқ хўжалик проблемаларини чуқур билиш, янгиликни ҳис этиш ва уни қўллаб-қувватлаш маҳорати билан ажралиб турарди. Меҳнат кишисининг юмушлари ва орзу-умидлари унга яқин эди. А. Н. Узилевскийнинг юксак касб маҳорати большевистик камтарлик ва одамларга нисбатан самимий муносабат билан уйғунлашиб кетганди.

Партия ва ҳукумат А. Н. Узилевскийнинг меҳнат ва ҳарбий хизматларини юксак баҳоладилар. Меҳнат Қизил Байроқ, Халқлар Дўстлиги, икки марта «Ҳурмат Белгиси» орденлари билан, кўпгина медаллар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган эди.

Сафдошимиз, синалган дўстимиз катта қалб ва истеъдод эгасининг порлоқ хотираси қалбимизда ҳамиша сақланади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Совет турмуш тарзи

Хоразм деҳқонининг хонлик истибдоди давридаги аянчли қисмати халқлар доҳийси В. И. Ленинга яхши маълум эди. РСДРП(б)нинг 1917 йил апрель конференциясида доҳий айтган қуйидаги сўзлар фикримизнинг далили бўла олади:

«...Биз Хива деҳқонининг Хива хони қўл остида яшашини мутлақо истамаймиз. Биз революциямизни ривожлантириб мазлум халқларга таъсир қиламиз».

ДЕҲҚОН БАХТИ

Буюк Ленин башорати рўёбга чиқди. Улуғ Октябрнинг бевосита таъсири остида ва мантиқий давоми сифатида 1920 йил февралида Хоразмда халқ революцияси ғалаба қозонди. 1922 йилда Хоразм Халқ Совет Республикаси В. И. Ленинни ўзининг олий мукофоти — Меҳнат ордени билан тақдирлади.

Бу икки тарихий фактда бир-бирлари билан узвий боғланиш, рамзий бир уйғунлик бор. Ильич айтган юқоридаги сўзларда Хоразм деҳқонининг тақдири, келажаги тўғрисида оталарча ғамхўрлик мужассам бўлса, озодликка эришган диёрнинг олий мукофоти воҳа халқларининг севикли доҳийга меҳр-муҳаббати ифодаси, эрк ва ҳурлик учун қалб ташаккури рамзи эди.

Совет ҳокимияти йилларида деҳқонларнинг моддий фаровонлиги, маданий савияси нақадар юксаклиги, айни вақтда қишлоқлар қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгарганлигини областнинг ҳар бир қишлоғи мисолида яққол кўриш мумкин. Янгиариқ районидаги Киров номли, «1 Май», «Москва», «Коммуна» ва Аваз Ўтар номли колхозларда бўлган киши бунга тўла ишонч ҳосил қилади. Районнинг кўпчилик колхозларида хуторлар тугатилиб, шаҳар типида обод поселкалар барпо этилган. Қишлоқ кишилари чиройли қурилишнигина эмас, балки янги уйларда гўзал яшашни ҳам ўрганиб олмоқдалар.

Киров номли колхоз аъзоларининг ҳаёти билан танишганимизда ўзбек деҳқони, социалистик тузум туфайли ўз тақдирининг ижодкори, чинакам бахт-иқбол соҳиби бўлганлиги кўз ўнгимизда ёрқин гавдаланади. Ўтмишда хароба, тарқоқ кулбалардан иборат бўлган Қўриқтом қишлоғининг бугунги қиёфасига боқиб ҳавасингиз келади. Хуторлар батамом тугатилган, иккита обод поселка бунёд этилган. 720 колхозчи оиласининг ҳаммаси янги поселкалардаги шинам уйларда истиқомат қилмоқда. Ҳамма уйларга электр, радио, табиий газ водопровод тармоқлари ўтказилган. Маданий, коммунал-маиший, тиббий ва савдо хизмати кўрсатиш намунали ташкил этилган.

Ражаб ота Мадраҳимов хонадонидамиз. Хоналар шинам, ёруғ, дид билан безатилган. Замонавий мебель, гилам, поёндоз, телевизор, холодильник, кир ювиш, чанг тозалаш машиналари, хуллас уй-рўзғорда керак бўладиган барча асбоб-ускуналар тўкис. Ҳамма нарса тартибли жойлашганлиги уй бекаси Муяссар ая ва келинларнинг нозик дидини кўрсатиб турибди.

— Бу уйда отадан мерос қолган нарса йўқ. Дадам ерсиз, мол-мулксиз камбағал деҳқон экан. Бойлар эшигида ишлаб, оч-юпун кун кечирган. Ота-боболар орзу қилган замонга бизлар етишдик. Пири бадавлат оиламизнинг бахти баркамол, насибаси бутун, — деди ғурур билан Ражаб ота.

Отанинг айтганича бор. Бу катта хонадон 22 кишидан иборат. Оилада аҳиллик, меҳр-оқибат, бир-бирига иззат-ҳурмат қарор топган. Ражаб ота колхозда кўп йиллар сувчи, бригадир бўлиб ишлаган. Хизматлари муносиб тақдирланган. Ленин ордени нишондори. У пенсияда бўлса ҳам колхоз ишлаб чиқаришида актив қатнашяпти. Укалари Қўшжон, Матжон, Омон ва Раҳимбойни ҳам ўз тарбиясига олган. Уларга мураббийлик қилган. Ҳозир Қўшжон — механизатор, Матжон — инженер, Омон — врач, Раҳимбой — олий маълумотли бинокор. Ражаб отанинг фарзандлари — Тўхтасин — агроном, Рустам — механизатор, Каримбой — шофёр, Азимбой — пахтакор. Келинлари Холжон, Норжон — ўқитувчи, Шоҳсанам, Ҳалима, Сотимпошша, Онабибиларнинг бири пахтакор, бири чорвадор. Оила аъзоларидан 8 киши олий маълумотли, 10 киши ўрта маълумотга эга. Невaралар мактабда таълим-тарбия олишяпти.

— Аҳиллик яхши, — дейди Ражаб ота. — Аҳиллик бор жойда, барака бор. Оиламизда ҳамма меҳнатга енг шимарган. Халқ, Ватан манфаатини кўзлаб яшаш ва меҳнат қилишдан юксак шараф борми?

Қишлоқда бундай пирибадавлат оилалар кўп. Колхозчи Оллошукур Норбоев ўттиз йилдан буён пахтакор. Уста сувчи сифатида довруғ қозонган. Унинг кўксида Октябрь революцияси ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари, медаллар ярқираб турибди. Оллошукур аканинг умр йўлдоши Ўғилжон Норбоева беш йиллик зарбдорлари сафидан ўрин олди. Ўғиллари — Комилжон, Полвон, Амин, қизи Ўринпошша, келини — Пошшахонлар колхоз ишлаб чиқаришида намуна кўрсатишяпти. Оилада икки механизатор, беш пахтакор бор. Ҳар йили колхознинг «оқ олтин» хирмонига энг кўп ҳисса қўшаётган бу оила беш аъзосининг номи колхоз «Меҳнат шуҳрати китоби»га ёзилган. Юксак мукофотларга сазовор бўлган катта хонадондаги тотувлик, ўзаро ҳурмат, совет турмуш тарзига хос муҳитни кўриб ҳамқишлоқлари ҳавас қилишади.

Пешқадам молбоқар, коммунистик меҳнат зарбдори Озод Бобожонов оиласини чорвадорлар сулоласи дейишади. Бу бежиз эмас. Оддий чўпон фарзанди Озод қорамолчилик фермасида кўп йиллардан буён ишлаб, меҳнатда юқори самарадорликка эришмоқда. Унинг умр йўлдоши — Қаҳрамон она Санамжон Абдуллаева фермада сут соғувчи. Ўғиллари Султон, Қобил, Файзулла Бобожоновлар молбоқар, қизлари Ражабгул, Муяссар, келини Ҳавогул сигир соғувчи. Оиладаги 8 чорвадор Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқда. Меҳнатсеварлик, коллектив манфаатини ўз манфаатидан юқори қўйиш, кўпчилик ташвиши билан яшаш, колхоз мулкини кўз қорачиғидай асраш каби яхши ҳислатлар Бобожоновлар оиласи аъзоларига хосдир.

Ана шундай ажойиб кишилар яшаётган ва меҳнат қилаётган кўп тармоқли хўжалик — Киров номли колхоз Янгиариқ районидагина эмас, республикада ҳам таниқлидир. Хўжалик экономикаси йилдан йилга ривожланмоқда. Маданий ҳаёт гуркираб юксаляпти. Колхоз пахтакорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига 1010 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 45 центнердан «оқ олтин» топшириш учун меҳнат қилишяпти.

Ўтган йили барча соҳаларда яхши якунланганлиги туфайли умумий даромад уч миллион сўмдан ошган эди. Ҳар бир колхозчининг ўртача меҳнат ҳақи 160 — 170 сўмга, йиллик даромад эса икки минг сўмга етди. Бўлинмас фондга 300 минг сўм, қурилишга 250 минг сўм ажратилди. Бу эса колхозчиларнинг моддий ва маданий фаровонлиги янада ошганлигидан далолатдир.

Дарҳақиқат, коллектив хўжалик экономикаси ривожланганы сари колхозчиларнинг турмуш даражаси ҳам юксалиб бормоқда. Партиямиз Программасида белгиланган вазифа шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутларни аста-секин йўқотиш режалари амалда рўёбга чиқмоқда.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ШАХМАТ ОЛАМИДА

ҚИЗИҚАРЛИ БАҲС ОЛДИНДА

Навбатдаги 13-партияда яна инглизча деб аталувчи дебют қўлланилди. Дастлабки 10 юришга оз вақт сарфлаган гроссмейстерлар кейинчалик суръатни пасайтиришга мажбур бўлиб қолдилар. Гап шундаки, ўн биринчи юришда Каспаров отини бир пиёдага берганда томошабинлар: бу нима ўзи, комбинациянинг бошланишими ёки жаҳон чемпиони марказий пиёдаларидан биттаси кетиб қолишини кўрмай қолдими, деб ҳайрон бўлишди. Аслида унинг қурбон эканлиги кейинчалик билинди. Тож талабгори 15-юриш олдидан ярим соатча ўйланиб, фарзинини тахта четкасига суриб қўйгач, вазият ниҳоятда мураккаблашиб кетди.

Жаҳон чемпиони мавжуд вариантларни чамалаш учун жавоб юриши устида салкам бир соатча мулоҳаза юритиб, «сифат» қурбони билан боғлиқ йўлни танлади. Каспаров бир оту, бир пиёда эвазига руҳни ютиб олди-ю, аммо уни сақлаб қолишдан кўра қайтариб беришни афзал кўрди. Акс ҳолда моддий устунлик қора руҳлар ҳаракатини буткул чеклаб қўярди. Кейинги 12, 14-юриш аниқлик жиҳатидан барчани лол қолдирди. Ҳужум ҳам, мудофаа ҳам юксак даражада олиб борилгани матчга бўлган қизиқишни янада орттирди. Томонлар 34-юриш олдидан баҳс давомидаги 9-дурангга имзо чекдилар. Ҳисоб Карпов фойдасига 4:0 лигида 14-партия бошланди. Оқ доналарни сурган тож талабгори чигаллик-лар барпо қилиш борасида қанчалик қайғурмасин, ортиқча қалтисликлардан ўзини тийиб турди. Чемпион эса пухта режалари билан 15-юришдаёқ харифини тағин дуранг ҳақида музокара юритишга ундагандек бўлди. Ҳисоб ўзгармай қолди. Мутахассислар эса энг қизиқарли учрашувлар олдинда, демоқдалар.

МАЛИКА МАЛИКАЛИГИНИ ҚИЛДИ

Волгограддаги матчнинг 12-партиясида қора доналар билан ўйнаган тож талабгори тағин французча ҳимояни танлади. 11-юришга борганда шахмат маликаси янгиликка қўл урди. Сипоҳларини жой-жойига қўёлмаган қоралар 18-юришда бир пиёдасидан ажради. Ҳа, Чибурданидзе таклиф қилган қурбонни қабул қилиш жуда хавфли эди. Малика юриш сайин тазйиқни кучайтириб, икки пиёдаси ортиқ ҳолда ўйин кечиктирилган эди. Эртасига Ирина Левитина қаршиликсиз енгилганини билдирди. Ҳисоб Мая Чибурданидзе фойдасига 7:5 га чиқиб қолди.

13-партия чемпионнинг қўли баланд ҳолда кечиктирилди. Эртасига даъвогар ўйинни давом эттирмай, таслимман ишорасини қилди. Ҳисоб чемпион фойдасига 8:5 бўлди. Низомга кўра Чибурданидзе ўз унвонини сақлаб, учинчи марта жаҳон чемпиони бўлди. Чунки қолган уч ўйин натижасининг дахли қолмади.

М. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» шахмат шарҳловчиси.

МОСКВАДАН ХАТ

ҚУЛАЙ МАШИНА

◆ Яшикларни ювиш сут саноатида энг ноқулай ишлардан ҳисобланарди. Бир хил меҳнат, унумсизлик кўпчиликни зериктирарди. Бундай муаммо Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги марказий конструкторлик лойиҳа-технология бюроси мутахассислари томонидан ҳал этилди. Улар янги ювиш машинасини ихтиро этдилар. Янги машина бир йўла 10 кишининг ишини бажариб, соатига 500 та сут яшигини ювиш имкониятига эга. Мазкур машина шу кунларда Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг «Сут саноати» павильонида намойиш этилмоқда. Янги ювиш машинаси билан йилига 1,1 миллион сўм иқтисод қилиш мумкин экан. Озиқ-овқат саноати мутахассислари Ўзбекистон мутахассислари яратган янги машинага катта қизиқиш билан қарашмоқда.

Б. ДУХНЕВИЧ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА
27 ОКТЯБРДА
ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 1984 ЙИЛГИ ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ 5-ЧИҚАРИЛИШИ БЎЙИЧА
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тиражда лотереянинг 5-разрядига 1 миллион 26 минг сўмлик 393 мингта ютуқ ўйналади. Жумладан, 10 та «Москвич», 25 та «Жигули», 15 та «Запорожец» автомашиналари, 60 та «Урал» аравачали мотоцикли, кўп миқдорда магнитофонлар ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ҳамда йирик пул ютуқлари бор.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИДА ҚАТНАШИНГ!

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШ БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ
176-ТОШКЕНТ ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Иш участкаларидаги электр-кўприк кранлари машинисти, иш участкаларида ишловчи электрослесарь, электр пайвандловчи. Ўқиш муддати — 1 йил;

металл моделлар бўйича моделчи, автослесарь-электрокара бошқарувчи малакасини олган ҳолда, ўқишни тугатгач транспорт ҳайдаш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома берилади (бу мутахассислик бўйича ўқувчилар ётоқхона билан таъминланмайдилар), **электрик, электр пайвандловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь-механик, ОТК контролёри, дурадгор. Ўқиш муддати — 3 йил;**

универсал фрезеровкачи, иш участкаларида саноат ускуналарини созлаш ва ремонт қилиш бўйича слесарь-механик, электр-кўприк кранлари машинисти, синовчи тракторчи (механика-йиғув ишлари слесари малакасини олган ҳолда) ўқишни тугатгач транспорт ҳайдаш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома берилади, токарь-универсал. Ўқиш муддати — бир ва 3 йил.

Билим юртини тугатганлар тўлиқ ўрта маълумот ва мутахассислиги тўғрисида диплом оладилар ва олий ўқув юртларига ўқишга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқишга қабул қилинганларнинг барчаси 3 маҳал овқат, кийим-бош, махсус кийим билан таъминланадилар, зарур бўлган кишиларга секция типидаги ётоқхонадан жой берилади.

Ўқиш даврида ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси жараёнида ишлаб топилган маблағнинг бир қисми тўланади.

Билим юрти яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари, устахоналар, стадион, спорт зали, бассейн барча қулайликлари бўлган секция типидаги яхши жиҳозланган ётоқхонага эга. 6 тўгарак ва 11 спорт секцияси ишлаб турибди, Эстрада, духовой ва миллий ансамбллар мавжуд. Билим юрти қошида ДОСААФ спорт-техника мактаби филиали (картинг ва мотоспорт)фаолият кўрсатаётир. Ёзги таътил даврида дам олиш учун Чорвоқ сув омбори яқинида спорт-соғломлаштириш лагери бор.

Ўқишга киришда қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3x4 см.), характеристика.

Бизнинг адрес: 700177, Тошкент шаҳри, 1-Ташавтомаш массиви (17, 1, 1э, 16, 24-автобуслар, 28-маршрут таксисининг «Трактор заводи» бекати).

«Главташкентстрой»
«СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ»
трестининг
2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА

инженер-электриклар, техник-электриклар, автокранлар ва миноралн кранларнинг машинистлари, 1, 2, 3-классли ҳайдовчилар, К-700 маркали тракторларнинг тракторчилари, токарлар, фрезерчилар, газэлектр пайвандчилар, темирчи, минорали кранлар монтажи ва ремонти бўйича электрослесарлар, автослесарлар, прораблар, минорали кранлар эксплуатацияси ва ремонти бўйича механик ва мастерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг Ўзбекистон телевидениеси коллективи болалар ва ўсмирлар учун кўрсатувлар Бош редакциясининг редактори М. Ҳайдаровага отаси

Худойберган ЖУРАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент давлат педагогика институти ректорати, партия комитети, жамоат ташкилотлари ва физика факультети коллективи умумий ва экспериментал физика кафедрасининг доценти Ж. Камоловга отаси

Камолхўжа НАЖМИДДИНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

20 ОКТЯБРЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. 9.50 — Телефильм. 10.10 — Спортлото. 10.20 — Концерт. 10.45 — Сиз бунга қодирсиз. 11.30 — Ёзувчи ва ҳаёт. 12.30 — Киноочерк. 12.50 — Ўсимликлар олами. 13.45 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 14.45 — Оила ва мактаб. 15.15 — Дунё воқеалари. 15.30 — Концерт. 15.50 — Ёнингдами, ўртоқ. 16.50 — Мультфильмлар. 17.20 — Ҳужжатли фильмлар. 18.00 — Қўшиқ ҳамиша ҳамроҳ. 19.45 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 20.15 — Сўнгги ташриф. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. «Спартак» — «Крилья Советов». 23.50 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. 00.05 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — Биргаликда аҳил оиламиз. 9.55 — Стадион ҳамма учун. 10.25 — Тонгги почта. 10.55 — Грузия ССР телевидениесининг программаси. 12.30 — Ритмик гимнастика. 13.00 — Фильм-концерт. 14.00 — Чхун Хян ҳақида ривоят. Бадиий фильм. 1 ва 2 серия. 16.15 — Музикали карусель. 16.45 — Хоккей. ЦСКА — «Динамо» (Р). 18.15 — Здоровье. 19.00 — Халқаро обзор. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.35 — Концерт. Танаффусда — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Йўқолган гувоҳ. Бадиий фильм. 23.30 — Фильм-концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.30 — Ҳужжатли киноэкрани. 11.15 — Бахши шоирларнинг телеконкурси. 12.15— Ҳовлимиздаги стадион. 12.45 — Концерт. 13.25 — Касаба союзлари — коммунизм мактаби. 13.55 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 14.55 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 18.05 — Болалар учун фильмлар. 18.30 — Бойчечак. 19.00 — Сиҳат-саломатлик. 19.30 — Ахборот. 19.50 —Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.55 — Санъаткорлар — пахтакорларга. 21.30 — Время. 22.05 — Пахтазор жасоратга чорлайди. 22.30 — Санъаткорлар — пахтакорларга (давоми).

21 ОКТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — Ҳужжатли фильмлар. 10.10 — Концерт. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Здоровье. 12.45 — Тонгги почта. 13.15 — Қишлоқ янгиликлари. 14.15 — Музикали киоск. 14.45 — Болалар учун фильм. 16.10 — Қўшиқ инсон билан қолади. 17.10 — Бугун — Озиқ-овқат саноати ходимлари куни. 17.45 — Концерт. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.35 — Цирк. 20.30 — Саёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05— Жаз панорамаси. 23.05 — Илмий-оммабоп фильм. 00.05 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Ўртоқ Москва. 10.05 — Рус тили. 10.35 — Телефильм. 11.05 — Концерт. 12.00 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 13.00 — Телефильм. 13.45 — Мультфильм. 13.55 — Ҳайвонот оламида. 14.55 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 15.25 — Карпат қўшиқлари. 15.55 — Шеърият кечаси. 17.45 — Машаққатли қаватлар. Бадиий фильм. 2-серия. 18.50 — Концерт. 19.40 — Объектив. 20.00 — Фильм-концерт. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 20.55 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Текширилди, миналар йўқ. Бадиий фильм. 23.30 — Батутда сакраш бўйича СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.30 — Ҳужжатли фильмлар. 11.00 — Ҳаёт каби тирик. 11.30 — Мультфильмлар. 11.55 — Қувноқ стартлар. 12.55 — Премьералар, учрашувлар, дебютлар. 13.55 — Кинoредакция почтасидан. 14.40 — Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон республикалари ва Компартияларининг 60 йиллигига бағишланган автопойга қатнашчилари билан учрашув. 15.10 — Реклама. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Концерт. 19.00 — Бугун — Озиқ-овқат саноати ходимлари куни. 19.30 — Ахборот. 19.50 — Ягона оилада. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Марҳабо, талантлар. 21.30 — Время. 22.05 — Марҳабо, талантлар (давоми).

РАДИО

20 ОКТЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Радиотингловчилар таклиф этган программа асосида концерт. 9.30 — Қўшиқ — орзуим менинг. 10.15 — Дугоналар. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Далада ишлаётганлар, Сизлар учун. 14.00 — Сабзавоткорлар беш йиллик вахтасида. 17.00 — Қўшиқнавис шоирлар — радио меҳмони. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Спорт программаси. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари. 21.10 — Ўзбекистон — яшнаган диёр. 22.30 — Қўшиқ — орзуим менинг. Радиоконкурс.

21 ОКТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўлкам менинг янги бир жаҳон. 9.15 — Табассум. 11.30 — Сиҳат-саломатлик. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Озиқ-овқат саноати ходимлари, Сизлар учун. 14.00 Маккажўхорикорлар ютуғи. 15.40 — Бой ила хизматчи. Спектакль. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Дўстларимиз қўшиқлари. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Янгича турмуш— янгича анъаналар. 21.10 — Табассум. 22.30 — Озиқ-овқат саноати ходимлари учун концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

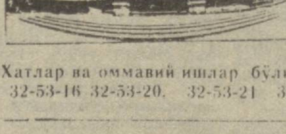

Редакция адреси ва телефонлар: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16 32-53-20, 32-53-21 33-11-49, 32-54-06.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси.